

Raiffeisen Bank sh.a.

**Raporti i audituesit të pavarur
dhe Pasqyrat financiare të veçanta
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017**

INFORMACION I PËRGJITHSHËM	3
RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR	4
PASQYRA E VEÇANTË E POZICIONIT FINANCIAR	6
PASQYRA E VEÇANTË E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE	7
PASQYRA E VEÇANTË E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	8
PASQYRA E VEÇANTË E FLUKSEVE TË PARASË	9
1. Të përgjithshme	10
2. Bazat e përgatitjes	10
3. Përmbledhje e politikave kontabël	10
4. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël	18
5. Adoptimi i standardeve të reja të rishikuara dhe interpretimet	19
6. Deklarime të reja kontabël	19
7. Paraja dhe ekuivalentët e saj	31
8. Shuma të kushtëzuara	31
9. Investime në letra me vlerë	32
10. Hua dhe paradhënie për klientët	35
11. Aktiv tatimor i shtyrë	45
12. Investime në filiale	45
13. Aktive jo materiale	46
14. Ndërtesa dhe pajisje	47
15. Aktive të tjera	48
16. Detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve financiare	49
17. Detyrime ndaj klientëve	49
18. Detyrime të tjera	51
19. Borxhi i varur	51
20. Kapitali	52
21. Rezerva të tjera	52
22. Të ardhura nga interesat	52
23. Shpenzime për interesa	52
24. Të ardhura nga tarifa dhe komisione	53
25. Shpenzime për komisione	53
26. Të ardhura neto nga tregtimi	53
27. Të ardhura të tjera operative	53
28. Primi i sigurimit të depozitave	54
29. Shpenzime personeli	54
30. Shpenzime të përgjithshme administrative	54
31. Tatimi mbi fitimin	55
32. Administrimi i rrezikut financiar	56
33. Administrimi i kapitalit	66
34. Angazhime dhe detyrime të mundshme	67
35. Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare	68
36. Paraqitja e instrumentave financiarë sipas kategorisë së matjes	72
37. Transaksione me palët e lidhura	73
38. Ngjarje pas datës së raportimit	73

INFORMACION I PËRGJITHSHËM

Drejtuesit dhe Administratorët më 31 dhjetor 2017 dhe 2016

Këshilli Drejtues (Këshilli Mbikëqyrës)

Peter Lemkh	Kryetar
Heinz Hodl	Anëtar
Ferenc Berszan	Anëtar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Andreas Engels	Anëtar

Komiteti i Kontrollit

Heinz Hödl	Kryetar
Johannes Kellner	Anëtar
Susana Benoit	Anëtar

Bordi Drejtues

Christian Canacaris	Drejtor Ekzekutiv
Alexander Zsolnai	Nën Kryetar i Bordit të Drejtimit
John McNaughton	Anëtar
Elona Mullahi	Anëtar
Egon Lerchster	Anëtar

Selia e regjistruar

Rruga e Kavajës, Ndërtesa 71, Apt. 4
Tiranë, Shqipëri
Telefon: +355 4 2381 381
Fax +355 4 2275 599

Auditues

Deloitte Audit Albania sh.p.k.
Rruga Elbasanit, Pallati poshtë Fakultetit Gjeologji - Miniera, Tirana, Albania
Telefon: +355 (4) 451 7920/ 451 7954
Faksimile: +355 (4) 451 7990

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Aksionarit dhe Drejtimit të Raiffeisen Bank Sh.a.,

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të veçanta të Raiffeisen Bank sh.a ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar më 31 dhjetor 2017 dhe pasqyrën e veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e veçantë të ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e veçantë të flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe nga një përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të veçanta bashkëlidhur paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më datë 31 dhjetor 2017 si edhe të performancës së saj financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përkrahur në paragrafin e emërtuar "*Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare*" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës ("BKSNE") dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënimet shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Bankës, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuadojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveçse sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vemendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Bankës për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Bankës, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania sh.p.k
Deloitte Audit Albania sh.p.k
Rr. Elbasanit, Pallati poshtë Fakultetit Gjeologji - Minierë
Tirana, Shqipëri
Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

DELOITTE AUDIT ALBANIA
Ad: Rr. Elbasanit, Pll. nr 1, kt 2, poshtë Fakultetit Gjeologji Miniera
Tirana - ALBANIA
NIPT: L 41709002 H TIRANA - ALBANIA

Enida Cara
Auditues ligjor

Tiranë, Shqipëri
30 mars 2018

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Pasqyra e veçantë e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2017

(shumat në LEK'000)

PASQYRA E VEÇANTË E POZICIONIT FINANCIAR

	Shënime	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Aktivët			
Paraja dhe ekuivalentët e saj	7	51,068,176	57,042,059
Shuma të kushtëzuara	8	19,467,731	21,628,345
Investime të mbajtura për tregtim	9.1	7,826,094	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	9.2	72,748,675	77,813,330
Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes	9.3	2,485,514	2,528,780
Hua dhe paradhënie për klientët	10	90,032,753	90,661,627
Investime në filiale	12	329,205	329,205
Parapagim i tatimit mbi fitimin		1,202,905	727,825
Aktiv tatimor i shtyrë	11	16,451	25,384
Aktive afatgjata jomateriale	13	1,445,553	1,539,860
Ndërtesa dhe pajisje	14	1,463,808	1,579,808
Aktive të tjera	15	1,921,493	1,960,078
Totali i aktiveve		250,008,358	270,035,276
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	16	4,502,268	4,329,408
Detyrime ndaj klientëve	17	205,020,921	229,338,769
Detyrime të tjera	18	2,066,001	2,263,161
Borxh i varur	19	8,820,852	8,965,577
Totali detyrimeve		220,410,042	244,896,915
Kapitali			
Kapitali aksionar	20	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	21	3,270,838	3,270,838
Fitimi i pashpërndarë		12,148,885	7,688,930
Totali i kapitalit		29,598,316	25,138,361
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		250,008,358	270,035,276

Këto pasqyra financiare të veçanta u miratuan nga Bordi Drejtues i Bankës më 29 mars 2018 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Christian Canacaris
Drejtor i Përgjithshëm

Alexander Zsolnai
Nën Kryetar i Bordit Drejtues

Pasqyra e veçantë e pozicionit financiar duhet lexuar së bashku me shënimet nga faqja 10 deri në faqen 73, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Pasqyra e veçantë e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E VEÇANTË E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAT GJITHËPËRFSHIRËSE

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Të ardhura nga interesat	22	7,250,575	7,913,414
Shpenzime për interesa	23	(288,131)	(448,417)
Të ardhura neto nga interesat		6,962,444	7,464,997
Rimarrje/(Shpenzim) nga zhvlerësimi i huave	10	507,882	(8,835,118)
Të ardhura neto pas zhvlerësimi te huave		7,470,326	(1,370,121)
Të ardhura nga komisionet	24	2,700,651	2,255,788
Shpenzime për komisionet	25	(672,038)	(529,612)
Të ardhura neto nga komisionet		2,028,613	1,726,176
Të ardhura neto nga investimi		(36,745)	257,582
Të ardhura neto nga tregtimi	26	173,046	1,645,166
Të ardhura/(Shpenzime) të tjera operative, neto	27	485,095	(375,635)
		621,396	1,527,113
Primi i sigurimit të depozitave	28	(627,567)	(665,358)
Shpenzime për personelin	29	(2,270,193)	(2,486,488)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	13,14	(627,711)	(683,969)
Shpenzime të përgjithshme administrative	30	(2,125,976)	(2,492,508)
		(5,651,447)	(6,328,323)
Fitimi para tatimit		4,468,888	(4,445,155)
Tatimi mbi fitimin	31	(8,933)	(5,486)
FITIMI/(HUMBJA) NETO PËR VITIN		4,459,955	(4,450,641)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse			
<i>Zëra që mund te riklasifikohen më pas në fitim humbje:</i>			
Investime të mbajtura për qëllime shitje:			
- Fitime minus humbje që rezultojnë gjatë vitit		-	-
- Fitime minus humbje që mund të riklasifikohen në fitim humbje pas nxjerrjes jashtë përdorimit ose zhvlerësimit		-	-
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		-	-
TOTALI I TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE PËR VITIN		4,459,955	(4,450,641)

Pasqyra e veçantë e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse duhet lexuar së bashku me shënimet nga faqja 10 deri në faqen 73, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Pasqyra e veçantë e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

PASQYRA E VEÇANTË E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL

	Kapitali aksonar	Rezerva e të tjera	Fitimi i pashpërndarë	Totali
Teprica më 1 janar 2016	14,178,593	3,100,000	12,310,409	29,589,002
Humbja e vitit	-	-	(4,450,641)	(4,450,641)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	(4,450,641)	(4,450,641)
Transferim te Rezerva e përgjithshme	-	170,838	(170,838)	-
Teprica më 31 dhjetor 2016	14,178,593	3,270,838	7,688,930	25,138,361
Fitimi i vitit	-	-	4,459,955	4,459,955
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	4,459,955	4,459,955
Teprica më 31 dhjetor 2017	14,178,593	3,270,838	12,148,885	29,598,316

Pasqyra e veçantë e ndryshimeve të kapitalit duhet lexuar së bashku me shënimet nga faqja 10 deri në faqen 73, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Pasqyra e veçantë e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017

(shumat në LEK'000)

PASQYRA E VEÇANTË E FLUKSEVE TË PARASË DHE E EKVIVALENTEVE TË TJERË

Fluksi parasë nga aktiviteti operacional	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Fitimi/(Humbja) para tatimit	4,468,888	(4,445,155)
Rregullim për:		
Zhvlerësimi dhe amortizimi	627,711	683,969
Fitim/(Humbje) nga shitja e aktiveve të qëndrueshme	(28,179)	33,350
Humbje neto nga zhvlerësimi i hua dhe paradhënie klientëve	(507,882)	8,835,118
E ardhura neto nga interesat	(6,962,445)	(7,464,997)
Humbje/(Të ardhura) nga rivlerësimi i letrave me vlerë të tregtueshme	425,808	(417,853)
Humbje/(Të ardhura) nga rivlerësimi i letrave me vlerë të vendosjes	23,770	(174,876)
Ndryshimi në provigjone për debitorë të tjerë	108,686	(133,102)
Ndryshime në provigjone për detyrime të mundshme	2,267	(739,697)
Efekti i ndryshimeve në kurset e këmbimit mbi gjendjen e parasë dhe ekuivalentëve të saj	484,557	70,657
Fluksi i parasë nga aktiviteti operacional përpara ndryshimeve në kapitalin qarkullues	(1,356,819)	(3,752,586)
Rënie në shumat e kushtëzuara	2,160,614	7,003,973
Rënie në hua dhe paradhënie për klientët	1,098,041	1,432,632
Rënie në investime të mbajtura për tregtim	5,947,073	7,216,921
Rënie në investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes	19,376	1,069,954
Rritje në aktive të tjera	(545,181)	(42,886)
Rritje në detyrimet ndaj institucioneve financiare	176,365	2,092,454
Rënie në detyrimet ndaj klientëve	(24,290,036)	(17,413,892)
(Rënie)/rritje në detyrimet e tjera	(177,994)	1,156,426
Fluksi i parasë nga aktiviteti operacional pas ndryshimeve në kapitalin qarkullues	(16,968,561)	(1,237,004)
Interesa të arkëtuara	7,611,678	7,347,121
Interesa të paguara	(464,171)	(813,451)
Tatimi mbi fitimin i paguar	-	(190,490)
Para neto e përdorur në aktivitetin operacional	(9,821,054)	5,106,176
Fluksi i parasë nga aktiviteti investues		
Rritje në investime në filiale	-	(127,307)
Blerje e ndërtesave dhe pajisjeve	(260,203)	(547,860)
Blerje e aktiveve afatgjata jomateriale	(226,387)	(208,435)
Të ardhura neto nga shitja e aktiveve afatgjata materiale	97,363	63,416
Të ardhura nga maturimi i letrave me vlerë të mbajtura deri në maturim	51,442,722	59,239,397
Blerje e letrave me vlerë të mbajtura deri në maturim	(46,721,767)	(84,462,329)
Para neto e nga aktiviteti investues	4,331,728	(26,043,118)
Para nga aktiviteti financues	-	-
Para e përdorur në aktivitetin financues	-	-
Rënie neto në para dhe ekuivalentët e saj gjatë vitit	(5,489,326)	(20,936,942)
Paraja dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit	57,042,059	78,049,658
Efekti i ndryshimeve në kurset e këmbimit mbi gjendjen e parasë dhe ekuivalentëve të saj	(484,557)	(70,657)
Paraja dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit (Shënimi 7)	51,068,176	57,042,059

Pasqyra e veçantë e fluksit të parasë duhet lexuar së bashku me shënimet nga faqja 10 deri në faqen 73, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000)

1. TË PËRGJITHSHME

Raiffeisen Bank Sh.a., më poshtë referuar ("Banka") është një institucion bankar i cili vepron në përputhje me Ligjin 9901, datë 14 prill 2008 "Për tregtarët dhe Shoqëritë tregtare", dhe Ligjin 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", si dhe me ligjet e tjera të rëndësishme. Banka është themeluar dhe vendosur në Shqipëri dhe zhvillon aktivitetin e saj operativ në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është bijë 100% e zotëruar nga Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është pala kontrolluese finale.

Banka vepron nëpërmjet një rrjeti prej 76 vendodhje shërbimi më 31 dhjetor 2017, (31 dhjetor 2016: 79 vendodhje shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat administrohen në 8 rrethe dhe nuk ka operacione jashtë shtetit.

Aprovimi i pasqyrave financiare nga Aksionarët do të kryhet në Mbledhjen Vjetore të Përgjithshme të Aksionarëve.

2. BAZAT E PËRGATITJES

(a) Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare të veçanta janë përgatitur në pajtueshmëri me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas parimit të kostos historike, të modifikuara sipas njohjes fillestare të instrumentave financiar bazuar në vlerën e drejtë, dhe sipas rivlerësimit të aktiveve financiare të mbajtura për tregtim dhe instrumentat financiare të kategorizuara me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjes. Politikat kryesore kontabël janë paraqitur më poshtë.

Banka gjithashtu ka përgatitur pasqyrat financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF për Bankën dhe degët e saj ('grupi). Në pasqyrat financiare të konsoliduara, sipërmarrjet filiale – të cilat janë ato shoqëri në të cilat Grupi, në mënyrë të drejtpërdrejtë apo jo të drejtpërdrejtë, ka influencë mbi gjysmën e të drejtave të votës ose ndryshe ka fuqinë të ushtrorë kontroll mbi aktivitetet – janë konsoliduar plotësisht. Pasqyrat financiare të konsoliduara mund të gjenden në <http://www.raiffeisen.al/>. Përdoruesit e këtyre pasqyrave të veçanta duhet ti lexojnë ato së bashku me pasqyrat e konsoliduara të grupit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 në mënyrë që të marrin informacion të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatin e operacioneve dhe ndryshimet në pozicionin financiar të grupit në tërësi.

Monedha e paraqitjes. Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Lek, përveç rasteve kur cilësohet ndryshe. Ndryshe siç tregohet, informacioni financiar i paraqitur në Lek është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt.

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABËL

Politikat kontabël në vijim janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare, përveç rasteve kur cilësohet ndryshe.

(a) Degët dhe konsolidimi

Degët janë entitete të kontrolluara nga Banka. Kontrolli ekziston kur Banka ka fuqi në mënyrë të drejtpërdrejtë apo jo të drejtpërdrejtë të drejtë politikave financiare dhe operative të një entiteti në mënyrë që të përfitojë nga aktivitetet e tij. Në përcaktimin e kontrollit, të drejtat potenciale të votave që aktualisht janë të ushtrueshme ose të konvertueshme janë marrë parasys.

Një shoqëri mëmë nuk është e nevojshme të paraqesë pasqyra financiare të konsoliduara nëse shoqëria mëmë e vet është bijë e zotëruar plotësisht nga prindi dhe prindi përfundimtar ose i ndërmjetëm i mëmës përgatit pasqyra financiare të konsoliduara në dispozicion për përdorim publik që përputhen me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar. Banka përgatit pasqyra të veçanta dhe të konsoliduara financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar. Interesat në bija janë të regjistruara me kosto në pasqyrat financiare të veçanta.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000)

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABËL (VAZHDIM)

(b) Transaksionet e këmbimeve në monedhë të huaj

Transaksionet e këmbimeve në monedhë të huaj regjistrohen me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në ditën e transaksionit. Aktivet dhe pasivet monetare të emetuara në monedhë të huaj në datën e raportimit konvertohen në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën e bilancit.

Fitimi ose humbja nga ndryshimi i kurseve të këmbimit është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, të rregulluara me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të kthyer në monedhën funksionale me kursin e fundit të periudhës. Aktivet dhe detyrimet jo monetare në monedhë të huaj, të cilat maten me vlerë të drejtë, kthehen në monedhën funksionale me kursin e datës së caktimit të vlerës së drejtë. Diferencat që lindin nga kurset e këmbimit regjistrohen në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave.

Kurset zyrtare të Bankës për monedhat kryesore (LEK ndaj njësisë së monedhës së huaj) më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2017		31 dhjetor 2016	
	<i>Fund viti</i>	<i>Mesatar</i>	<i>Fund viti</i>	<i>Mesatar</i>
Dollari Amerikan (USD)	111.10	119.08	128.17	124.61
Monedha e Bashkimit Europian (EUR)	132.95	134.15	135.23	137.35

(c) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat njihen si fitime ose humbje në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave në bazë të metodës së interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që aktualizon pagesat dhe arkëtimet e ardhshme monetare gjatë jetës së aktivit, ose detyrimit financiar (ose kur është e përshtatshme një periudhë më e shkurtër) për t'i barazuar me vlerën kontabël të aktivit ose detyrimit financiar. Kur përlogarit interesin efektiv, Banka merr parasysh rrjedhjet e ardhshme të parave sipas kontratës, por jo humbje të ardhshme krediti.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të marra, të cilat janë një pjesë integrale e normës efektive të interesit. Kostot e transaksioneve janë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen, ose emetimin e një aktivi apo detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura si fitime ose humbje në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave përfshijnë:

- interesat nga aktivet ose detyrimet financiare me kosto të amortizuar mbi bazën e normës së interesit efektiv
- interesat nga letrat me vlerë të vlefshme për shitje të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat për aktivet dhe detyrimet e tregtueshme paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve të tregtueshme në fitimin neto nga tregtimi.

(d) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet, të cilat janë pjesë integrale e normës së interesit efektiv në një aktiv ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhura të tjera nga komisione dhe tarifa, duke përmendur këtu tarifat e shërbimeve për llogaritë, komisionet e shitjeve, tarifa të depozitave, njihen në momentin që ofrohen shërbimet e lidhura me to.

Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh ose shërbimesh, të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përfitohen.

(e) Të ardhurat neto nga tregtimi

Të ardhurat neto nga tregtimi përfshijnë fitimet minus humbje të lidhura me aktivet dhe detyrimet e tregtueshme dhe gjithashtu të gjitha ndryshimet në vlerë të drejtë, të realizuara ose jo, interesin, dividendët dhe ndryshimet në këmbimin valutor.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABËL (VAZHDIM)

(f) Pagesat e qirasë dhe shpenzime të tjera operative

Pagesat e bëra nën qiranë operative janë njohur në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave në bazë të metodës lineare mbi jetëgjatësinë e qirasë. Zbritje nga qiraja njihen si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimit të qirasë gjatë jetës së qirasë. Shpenzimet operative njihen kur ato ndodhin.

(g) Përfitimet e punonjësve

- *Plan pensioni me kontribute të përcaktuara*

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzim në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave kur ato ndodhin. Banka paguan kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritetet Shqiptare janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributësh të përcaktuar për pensione.

- *Leja vjetore e paguar*

Banka njih si detyrim vlerën e paaktualizuar të kostos së vlerësuar në lidhje me lejen vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën.

- *Përfitimet afatshkurtra*

Detyrimet për përfitime afatshkurtra nuk aktualizohen dhe regjistrohen në periudhën kur ofrohet shërbimi.

Një provigjon mund të regjistrohet për shumën që pritet të paguhet në lidhje me bonuset afatshkurtra në para ose planet e pjesëmarrjes në fitime, nëse Banka ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të shkuara të ofruara nga punonjësi dhe detyrimi mund të matet në mënyrë të besueshme.

- *Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës*

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës regjistrohen si shpenzim atëherë kur Banka, në mënyrë të dukshme, ka vendosur të zbatojë një plan formal të detajuar për të ndërprerë punësimin para datës së daljes në pension. Përfitime të ofruara për largimin vullnetar do të regjistrohen vetëm atëherë kur oferta është bërë, është e mundshme që oferta do të pranohet dhe numri i personave që do të pranojnë ofertën mund të matet në mënyrë të besueshme.

(h) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital. Në këto raste tatimi njihet si zë i kapitalit. Tatimi aktual është tatimi që pritet të paguhet mbi fitimin e tatueshëm të vitit, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e mbylljes së pasqyrave financiare dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshëm për vitet e mëparshme.

Tatimi i shtyrë është llogaritur duke përdorur metodën e bilancit, duke marrë në konsideratë diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe bazës tatimore. Vlera e tatimit të shtyrë është llogaritur duke përdorur normën tatimore të pritshme kur diferencat e përkohshme do të rimerren, sipas ligjeve në fuqi, apo që do të konsiderohen si të tilla në datën e raportimit.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për aq sa është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm do të jetë i disponueshëm, kundrejt të cilit diferencat tatimore të zbritshme të mund të përdoren. Një pasiv tatimor i shtyrë njihet për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme. Aktivit tatimor i shtyrë dhe detyrimi tatimor i shtyrë rishikohen çdo datë raportimi dhe zvogëlohen për aq sa nuk është e mundur të realizohet respektivisht përfitimi apo detyrimi fiskal i lidhur me të.

Taksa të tjera shtesë lidhur me dividendin njihen kur njihet edhe detyrimi për pagimin e dividendit.

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABËL (VAZHDIM)**(i) Aktivet dhe detyrimet financiare****i Njohja**

Letrat me vlerë të tregtueshme, derivatet dhe instrumente të tjera financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes janë regjistruar fillimisht me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjera financiare regjistrohen fillimisht me vlerën e transaksioneve plus kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare dëshmohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare rregjistrohet vetëm në qoftë se ka një dallim në mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të dëshmohet nga transaksione të tregut aktual të njëjtit instrument ose nga një teknikë vlerësimi e inputeve të cilat përfshijnë vetëm të dhëna nga tregje të mbikëqyrura. Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare që kërkojnë dorëzimin brenda kuadrit kohor të vendosur nga rregullorja ose marrëveshja e tregut ("mënyra e rregullt" për blerjet dhe shitjet) janë të regjistruara në datën e tregtimit, e cila është data në të cilën banka angazhohet për të ofruar një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur njësia ekonomike bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

ii Çregjistrimi

Banka çregjistron mjetet financiare kur (a) aktivet janë çliruar ose të drejtat ndaj rrjedhave të parasë nga aktivet e maturuara kanë mbaruar ose (b) banka ka transferuar të drejtat për flukset e mjeteve monetare nga aktivet financiare ose ka hyrë në një marrëveshje kualifikuese ndërsa (i) gjithashtu ka transferuar kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aseteve ose (ii) as ka transferuar as ka mbajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por nuk ka mbajtur kontrollin. Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për ta shitur aktivin në tërësinë e tij ndaj një pale të tretë të palidhur pa nevojë të vendosë kufizime mbi shitjen.

iii Matja e kostos së amortizuar

Kostoja e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi njihet në momentin fillestar duke i zbritur pagesat e principalit, plus/minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturitet, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

iv Matja e vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare mbështetet mbi çmimet e kuotuar të tregut, ose çmimet e agjentëve të shitjes për instrumenta financiarë të tregtueshme në tregje aktive. Për të gjitha instrumentat e tjerë financiarë vlera e drejtë përcaktohet mbi bazën e teknikave të vlerësimit. Metodatat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e rrjedhjeve monetare të aktualizuara, dhe krahasimin me instrumenta të tjerë të ngjashëm për të cilët ekzistojnë çmime tregu dhe metoda vlerësimi.

Banka përdor gjerësisht metodat e vlerësimit për të përcaktuar vlerën e drejtë të instrumentave financiarë të zakonshëm e të thjeshtë si opsionet dhe swap-et e normave të interesit dhe të monedhës. Për të tilla instrumenta, të dhënat për t'u përdorur në modelet e vlerësimit janë lehtësisht të vëzhgueshme në treg.

Përcaktimi i vlerës së drejtë detajohet në Shënimin 4 "Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve" të pasqyrave financiare të veçanta dhe Shënimin 35 "Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare".

v Kompensimi

Aktivitet dhe detyrimet financiare netohen (kompensohen) me njëra-tjetrën dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar, atëherë dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të netuar këto shuma dhe ka si qëllim ose t'i shlyejë neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standardet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme si ato në aktivitetin tregues të Bankës.

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABEL (VAZHDIM)

(i) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

vi Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Në çdo datë raportimi Banka vlerëson nëse ka evidencë objektive që aktivet financiare, të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë përmes fitim ose humbjes janë zhvlerësuar. Aktivet financiare zhvlerësohen kur evidenca objektive paraqet që një ngjarje, që sjell humbje, ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit dhe që ngjarja që sjell humbje ka një ndikim në rrjedhjet e ardhshme të parasë së aktivitetit, të cilat mund të maten me besueshmëri.

Banka merr në konsideratë evidencat për zhvlerësim të aktiveve të saj, si në mënyrë specifike ashtu edhe në baza kolektive. Të gjitha aktivet financiare të konsiderueshme trajtohen për zhvlerësim specifik. Të gjitha aktivet financiare të konsiderueshme, të cilat specifikisht nuk kanë evidencë për zhvlerësim, trajtohen në grup për ndonjë zhvlerësim të ndodhur, por të paidentifikuar ende. Aktivet, të cilat nuk janë individualisht të konsiderueshme, trajtohen së bashku për zhvlerësim duke u grupuar në aktive financiare (të mbajtura me kosto të amortizuara) me karakteristika të njëjta rreziku.

Evidenca objektive që aktivet financiare janë të zhvlerësuara mund të përfshijë mospagesa, ose shkelje nga huamarrësit, ristrukturimi i një huaje ose parapagimi nga Banka e cila në kushte të tjera nuk do të kishte konsideruar, të dhëna që një huamarrës ose huadhënës po falimenton, zhdukjen e një tregu aktiv për një letër me vlerë, ose të dhëna të tjera të dukshme lidhur me një grup aktivesh si për shembull ndryshime të pafavorshme të aftësive paguese të një huamarrësi ose huadhënësi, ose kushte ekonomike që lidhen me mospagime.

Për trajtimin e zhvlerësimit kolektiv Banka përdor modelimin statistikor të trend-eve historike të probabilitetit të mospagimit, përcaktimin e kohës së rimarrjes dhe vlerën e humbjes së ndodhur, përshtatur me gjykimin manaxherial nëse kushtet aktuale ekonomike dhe të kreditit janë të tilla që humbjet aktuale të jenë më të mëdha ose më të vogla se ato të përcaktuara nga modelimet historike. Normat e mospagimeve, normat e humbjes dhe përcaktimi i kohës së rimarrjeve krahasohen përkundrejt rezultateve aktuale për të siguruar që ato të mbeten të përshtatshme.

Humbjet nga zhvlerësimi i aktiveve të mbajtura me kosto të amortizuara llogariten si diferencë e vlerës kontabel të aktiveve financiare dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të aktualizuara me vlerën origjinale të interesit efektiv të këtyre aktiveve. Humbjet njihen në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave dhe pasqyrohen në një llogari provigioni përkundrejt huave dhe parapagimeve. Interesat mbi aktivet e zhvlerësuara vazhdojnë të njihen nëpërmjet aktualizimeve të pandryshueshme. Kur një ngjarje pas datës së raportimit shkakton uljen e humbjes nga zhvlerësimi, rimarrja e zhvlerësimit pasqyrohet në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave. Rimarrja e zhvlerësimit kryhet përmes pasqyrës së veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse.

(j) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedha, monedha, gjendje të pakushtëzuara të Bankës Qëndrore, llogari rrjedhëse dhe aktive shumë likuide me afat maturimi më pak se tre muaj, të cilat nuk ndikohen shumë nga ndryshimet në vlerën e drejtë dhe përdoren nga Banka për administrimin e angazhimeve afatshkurtra.

Këto aktive mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar.

(k) Aktivet dhe detyrimet e tregtueshme

Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme janë ato aktive dhe detyrime që Banka i blen ose i mban kryesisht për qëllimin e shitjes ose riblerjes në periudhën afatshkurtër, ose i mban si pjesë e portofolit, i cili përdoret për ruajtjen e pozicionit, ose për përfitime afatshkurtra.

Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme, fillimisht njihen me kosto dhe më vonë maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar, duke i kaluar kostot direkte të transaksionit si fitim ose humbje në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave. Çdo fitim ose humbje si pasojë e ndryshimit në vlerën e drejtë njihet si pjesë e "Të ardhurave neto nga tregtimi" në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave. Aktivitet dhe detyrimet e tregtueshme nuk riklasifikohen pas regjistrimit fillestar.

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABEL (VAZHDIM)**(l) Instrumenta financiarë derivativë**

Instrumentet financiare derivative, duke përfshirë kontratat e këmbimit valutor, kontratat *future* të normave të interesit, marrëveshjet *swap* të normave të ardhshme të kursit të këmbimit dhe të normës së interesit dhe opsionet e monedhës dhe të normave të interesit mbahen me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet derivative janë regjistruar si aktive kur vlera e drejtë është pozitive, dhe si detyrime kur vlera e drejtë është negative. Ndryshimet në vlerën e drejtë të instrumenteve derivative janë të përfshira në fitim ose humbje për vitin (fitimet minus humbjet në derivate). Banka nuk aplikon kontabilitetin mbrojtës. Instrumente të caktuara derivative të emërtuara instrumente të tjera financiare trajtohen si instrumente derivative të veçanta kur rreziqet dhe karakteristikat e tyre nuk janë të lidhura ngushtë me ato të kontratës bazë.

(m) Huatë dhe paradhëniet

Huatë dhe paradhëniet janë aktive financiare jo-derivativë, me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk janë kuotuar në tregje aktive dhe Banka nuk ka për qëllim t'i shesë në periudhë afatshkurtër. Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për ta rishitur këtë aktiv (ose një aktiv thelbësisht të ngjashëm) me një çmim të fiksuar në një datë të ardhshme (marrëveshje të anasjellta të riblerjes), marrëveshja kontabilizohet si një hua apo paradhënie dhe aktivet në bazë të marrëveshjes nuk paraqiten në pasqyrat financiare të veçanta të Bankës.

Huatë dhe paradhëniet fillimisht maten me vlerë të drejtë plus kosto direkte transaksioni dhe në vazhdim maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(n) Letrat me vlerë

Investimi në letra me vlerë matet fillimisht me vlerën e drejtë duke i shtuar kostot direkte të transaksionit dhe në vijim kontabilizohen mbi bazën e klasifikimit, si të mbajtura deri në maturim, me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse, ose të disponueshme për shitje

i Letra me vlerë të mbajtura deri në maturim

Letrat me vlerë që mbahen deri në maturim janë investimet që kanë pagesa fikse ose të përcaktuara, të cilat nuk janë klasifikuar si të disponueshme për shitje apo me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse, për të cilat Banka ka qëllimin dhe mundësinë për t'i mbajtur deri në maturim. Letrat me vlerë të mbajtura deri në maturim mbahen më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Çdo shitje ose riklasifikim i shumave të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim, jo shumë afër maturimit, do të çonte në riklasifikimin e të gjithë portofolit të mbajtur deri në maturim si investim i disponueshëm për shitje dhe do ndalonte Bankën për klasifikimin e tyre si investim i mbajtur deri në maturim për periudhën aktuale dhe për dy vitet pasuese.

ii Vlera e drejtë përmes pasqyrës së veçantë përmbledhëse të të ardhurave

Banka mban disa letra me vlerë të investimit me vlerën e drejtë, me ndryshimet e vlerës së drejtë të njohura menjëherë në fitim ose humbje si përshkruhet në politikën kontabel 3 (iv)

iii Letra me vlerë të disponueshme për shitje

Investimet e disponueshme për shitje janë investime jo-derivative, të cilat nuk klasifikohen në ndonjë kategori tjetër të aktiveve financiare. Investimet në kapital, të cilat nuk janë të kuotuar dhe vlera e drejtë e të cilave nuk mund të matet në mënyrë të besueshme, maten me kosto. Mjetet e tjera të disponueshme për shitje mbahen me vlerën e tyre të drejtë. Të ardhurat nga interesi regjistrohen në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave sipas metodës së interesit efektiv. Fitimet ose humbjet nga kursi i këmbimit që lidhen me investimet e disponueshme për shitje njihen në pasqyrën e veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse.

Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhura të tjera përmbledhëse deri në momentin që letra me vlerë shitet ose zhvlerësohet, dhe balanca në të ardhura të tjera përmbledhëse njihet në fitim ose humbje.

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABËL (VAZHDIM)**(n) Letrat me vlerë (vazhdim)****iv Letra me vlerë të tjera të matura me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes**

Letra me vlerë të tjera me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes janë mjetet financiare të përcaktuara në mënyrë të pakthyeshme, në njohjen fillestare, në këtë kategori. Menaxhimi cakton letrat me vlerë në këtë kategori vetëm nëse (a) klasifikimi i tillë eliminon ose redukon një mospërputhje kontabël që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve apo njohjes së fitimeve dhe humbjeve të tyre mbi baza të ndryshme në mënyrë të konsiderueshme; ose (b) një grup aktivesh financiare, detyrimesh financiare ose të dyja bashkë manaxhohen dhe performanca e tyre vlerësohet mbi bazën e vlerës së drejtë, në përputhje me një menaxhim rreziku të dokumentuar apo strategji investimi. Njohja dhe matja e kësaj kategorie të aktiveve financiare është në përputhje me politikën e mësipërme për aktivet të tregtueshme.

(o) Aktivet afatgjata materiale**i Njohja dhe matja**

Zërat e aktiveve afatgjata materiale paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë.

Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të ngarkueshme për blerjen e aktivitetit. Kosto e aktiveve të ndërtuara nga vetë Banka përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore, si dhe ndonjë kosto tjetër që lidhet drejtpërdrejt me vënien e aktivitetit në vendin dhe kushtet e nevojshme që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar nga Drejtimi dhe kostot e çmontimit dhe kthimit të vendndodhjes në kushtet e duhura

Kur pjesë të një elementi të aktiveve afatgjata materiale kanë jetëgjatësi të dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elementë të veçanta të aktiveve afatgjata materiale.

ii Kostot vijuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundshme që përfitime ekonomike, në të ardhmen që i atribuohen atij elementi, do të rrjedhin në Bankë, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjata materiale njihen në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave në momentin kur ndodhin.

iii Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet me metodën lineare gjatë jetëgjatësisë së vlerësimit të përdorimit të çdo zëri të aktiveve afatgjata materiale. Aktivitetet e marra me qira zhvlerësohen për më të shkurtrën midis kohës së qirasë dhe jetëgjatësisë së aktivitetit. Toka dhe punimet në proces nuk zhvlerësohen.

Jetëgjatësitë të vlerësuara për periudhën aktuale dhe atë krahasuese janë si vijon:

	31 dhjetor 2017 (në vite)	31 dhjetor 2016 (në vite)
• Ndërtesa	20	20
• Automjete	7	5
• Kompjuterat dhe pajisje informatike	4 deri në 7	4
• Software dhe Licensa	8	8
• Machineri dhe sisteme	7	5
• Pajisje për zyre dhe mobilje	5 deri në 7	5
• Përmirësimet e objekteve me qira	1 deri në 10	1 deri në 10

Jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi.

(p) Aktive afatgjata jomateriale

Aktivitetet afatgjata jomateriale të blera nga Banka paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë.

Shpenzimet e mëvonshme mbi aktivitetet afatgjata jomateriale kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime lidhen me rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik prej aktivitetit. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin në pasqyrën e veçantë përmbledhëse të të ardhurave.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABËL (VAZHDIM)

(p) Aktive afatgjata jomateriale (vazhdim)

Shpenzimi i amortizimit njihet bazuar mbi metodën lineare të amortizimit gjatë jetës së dobishme ekonomike, prej datës në të cilën aktivi është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme ekonomike e aktiveve afatgjata jomateriale është 8 vjet.

(q) Aktive të riposeduara

Në disa rrethana të caktuara, pronat e vëna në hipotekë mund të rimerren nëpërmjet ekzekutimit të koleteraleve të hipotekuar për huatë e klasifikuara si hua të këqija. Pronat e rimarra në zotërim vlerësohen me më të voglën midis vlerës së ankandit të fundit dhe vlerës së drejtë pasi i janë zbritur kostot e shitjeve, të njohura në pasqyrat financiare të veçanta si "Aktive të tjera". Qëllimi i Drejtimit ndaj pronave të rimarra në zotërim është shitja sa më e shpejtë e tyre, duke i përdorur arkëtimet nga shitja për uljen e borxheve të këqija.

(r) Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare

Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare janë burimet kryesore të financimit të Bankës. Kur Banka shet një aktiv financiar dhe hyn në një marrëveshje ri-blerjeje për ta blerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në të ardhmen, marrëveshja kontabilizohet si një depozitë, dhe aktivi vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të veçanta të Bankës.

Banka klasifikon instrumentet kapitale si detyrime financiare ose instrumenta kapitale në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Depozitat dhe detyrimet e tjera financiare maten fillimisht me vlerën e drejtë duke i shtuar kostot e transaksionit dhe në vijim maten me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(s) Zhvlerësimi i aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Bankës, përveç aktiveve tatimore të shtyra rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për zhvlerësim. Nëse ka evidenca të tilla, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit. Humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron rrjedhje monetare, të cilat janë të pavarura nga aktivitetet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën pasqyrën e veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është vlera më e madhe ndërmjet vlerës së drejtë minus kostot e shitjes dhe vlerës së tij në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e çmuara të ardhshme të mjeteve monetare janë aktualizuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë aimi para tatimit, që reflekton vlerësimin aktual të tregjeve për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet e mëparshme rishikohen për të vlerësuar nëse zhvlerësimi është ulur apo nuk ekziston më. Një humbje anulohet nëse ka evidencë se nuk ka zhvlerësim dhe ka patur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga zhvlerësimi anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin dhe sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(t) Provigjonet

Një provigjon njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv, i cili mund të matet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që të mira ekonomike do të kërkohen për shlyerjen e këtij detyrimi. Provigjonet caktohen duke aktualizuar rrjedhjet e pritshme të parave me një normë para tatimit, e cila reflekton vlerën e tregut dhe nëse është e përshtatshme, rrezikun specifik të detyrimit.

Humbjet nga provigjonet e huave për detyrime dhe angazhime të mundshme

Angazhimet dhe detyrimet e mundshme janë detyrime si rrjedhojë e marrëveshjeve detyruese të pazbatuara për kredi vetëm në rastet kur janë kushte formalisht detyruese dhe jo kur janë limite të brendshme. Detyrimet mund të zhvillohen në një mënyrë që nuk priten fillimisht. Për këtë arsye ato vlerësohen vazhdimisht për të përcaktuar nëse një dalje e burimeve që përpëmbajnë një përfitim ekonomik është bërë e mundshme. Në qoftë se detyrimi rezulton me një obligim aktual, i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, duhet njohur një provigjon në pasqyrat financiare të veçanta.

3. PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE KONTABËL (VAZHDIM)

(t) Provigjonet (vazhdim)

Vetëm angazhimet e përvokueshme mund të shkaktojnë një rrezik kredie, prandaj vetëm angazhimet dhe pasiguritë e përvokueshme mund të jenë subjekt i provigjonimit. Për ekspozimet e rëndësishme, vlerësimi bëhet në mënyrë individuale. Në rastet e vlerësimeve të bazuara në portofol, ndërtimi i portofolit dhe llogaritja e provigjoneve të bazuara në portofol duhet të bëhen siç tregohet në zhvlerësimet e Huave dhe Paradhëniet për klientët.

(u) Angazhime të lidhura me kreditë

Banka lëshon garanci financiare dhe angazhime për të siguruar kredi. Garancitë financiare paraqesin garanci të pakthyeshme për të bërë pagesa në rast se një klient nuk mund të përmbushë detyrimet e saj ndaj të tretëve, dhe mbajnë të njëjtin rrezik kredie si huatë. Garancitë dhe angazhimet për të siguruar një kredi financiar njihen fillimisht me vlerën e tyre të drejtë, e cila është evidentuar normalisht nga shumata e tarifave të marra. Kjo shumë është e amortizuar në një bazë lineare mbi jetën e angazhimit, me përjashtim të angazhimeve me origjinë huatë në qoftë se është e mundur që Banka do të hyjë në një marrëveshje të veçantë të kreditimit dhe nuk pret të shesë kredi pas nisjes së marrëveshjes; tarifa të tilla në angazhimin e kredisë janë të shtyrë dhe janë përfshirë në vlerën kontabël neto të kredisë në njohjen fillestare. Në fund të çdo periudhe raportuese, angazhimet maten me vlerën më të lartë të (i) bilancit të mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare dhe (ii) vlerësimin më të mirë të shpenzimit të kërkuar për të shlyer përkushtimin në fund të çdo periudhe raportimi.

(v) Paraqitja e pasqyrës së pozicionit financiar sipas likuiditetit

Banka nuk ka një cikël operativ në mënyrë të qartë të identifikueshme dhe për këtë arsye nuk paraqet aktivet dhe detyrimet aktuale dhe afatgjata ndaras në pasqyrën e pozicionit financiar. Në vend të kësaj, Analiza e aktiveve dhe detyrimeve sipas maturiteteve të tyre të pritshme paraqitet në Shënimin 36.

(w) Krahasueshmëria

Të gjitha shumatat janë raportuar apo zbulohen me informacionin krahasues.

4. VLERËSIMET DHE GJYKIME TË RËNDËSISHME KONTABËL

Banka bën vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë shumatat e njohura në pasqyrat financiare, dhe vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit dhe të faktorëve të tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme në rrethanat.

Menaxhimi gjithashtu bën gjykime të caktuara, përveç atyre që përfshijnë vlerësimet, në procesin e zbatimit të politikave kontabël.

Vlerësimet që kanë efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare dhe vlerësimeve që mund të sjellë një rregullim të rëndësishëm në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

i. Parimi i vijimësisë

Drejtimi ka përgatitur pasqyrat financiare të veçanta sipas parimit të vijimësisë. Për të bërë këtë gjykim, drejtimi ka marrë në konsideratë pozicionin financiar të shoqërisë mëmë, qëllimet aktuale, përfitueshmërinë nga operacionet dhe burimet financiare dhe analizon ndikimin e krizave financiare më të fundit në funksionimin e mëtejshëm të shoqërisë mëmë.

ii. Provigjone për humbje nga kreditë

Banka rishikon rregullisht protofolin e kredisë për të përcaktuar zhvlerësim. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave për vitin, Banka bën gjykime nëse ka ndonjë të tregues të dukshëm që tregon se ka një ulje të ndjeshme në flukset e vlerësuarat të mjeteve monetare të ardhshme nga një portofoli i kredive para se rënia mund të identifikohet me një kredi specifike e atij portofoli. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesave të huamarrësve në grup, ose të kushteve ekonomike kombëtare dhe rajonale që lidhen me mungesat në aktivet në grup.

Drejtimi përdor vlerësime të bazuara në përvojën historike për humbjet nga aktivet me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe prova objektive të zhvlerësimit të ngjashme me ato në portofolin kur caktimin flukset e ardhshme të parasë.

4. VLERËSIME DHE GJYKIME TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

ii. Provigjone për humbje nga kreditë (vazhdim)

Metodologjia dhe supozimet e përdorura për të vlerësuar të dy sasinë dhe kohën e flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të reduktuar diferencat midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes.

Humbjet nga zhvlerësimi për kreditë të rëndësishme individualisht janë të bazuar në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme të aktualizuara të kredive individuale, duke marrë në konsideratë. Paguesa dhe realizimin me çfarëdo lloj aktivi që mbahen si kolateral kundrejt huave. Një rritje 10% apo ulje në përvojën aktuale të humbjeve në krahasim me të ardhmen e vlerësuar aktualizuar flukset monetare nga kreditë të rëndësishme individualisht, të cilat mund të lindin nga dallimet në sasi dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare, do të rezultojë në rënien në vlerë të zhvlerësimit të huave me 300,914 mijë LEK (2016: 603,061 mijë LEK) ose një rritje të humbjeve nga zhvlerësimi i kredisë me 300,914 mijë LEK (2016: 51,122 mijë LEK) respektivisht.

iii. Përcaktimi i vlerës së drejtë të letrave me vlerë të investimit

Informacioni dhe analiza e ndjeshmërisë për vlerat e drejta të instrumenteve që janë vlerësuar duke përdorur supozime të cilat nuk janë të bazuara në të dhëna të dukshme të tregut, është shpalosur në Shënimin 35.

5. STANDARDET DHE INTERPRETIME EFEKTIVE NË PERIUDHËN AKTUALE

Standardet e mëposhtme, të cilat janë kryesisht amendime të standardeve ekzistuese dhe interpretime të nxjerra nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve Kontabël janë efektive për periudhën aktuale.

- **Ndryshime në SNK 7 “Pasqyra e Levizjes së Parasë”**- Iniciativa e informacioneve shpjeguese (efektive për periudhat vjetore duke filluar në apo pas datës 1 Janar 2017),
- **Ndryshime në SNK 12 “Tatimi mbi të Ardhurat”** - Njohja e aktiveve tatimore të shtyra për humbjet e përcaktuara (efektive për periudhat vjetore duke filluar në apo pas datës 1 Janar 2017),
- **Ndryshime në SNRF 12 si pasojë e “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)”** rezultuar nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF (SNRF 1, SNRF 2, dhe SNK 28) kryesisht me një pikëpamje për të eliminuar mospërputhjet dhe për të qartësuar formulimin (ndryshimet mbi SNRF 12 do të jenë të aplikueshme për periudhat vjetore duke filluar në apo pas datës 1 Janar 2017).

Zbatimi i këtyre ndryshimeve tek standardet ekzistuese nuk ka çuar në ndryshime për sa i perket politikave kontabël të Bankës.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i ri ishin publikuar, por ende jo efektive:

SNRF 9 “Instrumentat financiare” efektive për periudhat vjetore që fillojnë më dhe pas datës 1 Janar 2018).

Banka parashikon se zbatimi i SNRF 9 në të ardhmen mund të ketë një ndikim në shumat e njohura në aktivet dhe detyrimet financiare. Pritet që SNRF 9 të rrisë nivelin e përgjithshëm të provigjoneve për aktivet dhe detyrimet. Parashikimi është bazuar në një kërkesë për të njohur provigjionet në shumën e parashikuar të kredive të pashlyera.

Banka do të aplikojë SNRF 9 në 1 janar 2018, sipas versionit të publikuar në korrik 2014 dhe do të përshtasë ndryshimet e SNRF 9 në të njëjtën datë.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Më 27 dhjetor 2017, Parlamenti Europian publikoi rregulloren (EU) 2017/2395 mbi kërkesat në tranzicion drejt SNRF 9. Rregullorja mundëson zgjedhjen midis dy metodave të ndryshme përsa i përket njohjes së efektit të zbatimit të standartit në kapitalin rregullator:

1. Njohja e efektit të plotë në mënyrë lineare, e shpërndarë në një periudhë 5 vjecare, ose
2. Njohja e impaktit të plotë në ditën e përshtatjes.

Banka ka vendosur të aplikojë metodën e dytë.

Klasifikimi dhe Matja e Përgjithshme

SNRF 9 përmban një përjasje të re për klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare, që reflekton modelin e biznesit sipas të cilit manaxhohen aktivet dhe karakteristikat e fluksit të parasë së tyre.

Banka do të aplikojë tre kategori për klasifikimin e aktiveve financiare:

- Aktivet financiare të matura me kosto të amortizuar (KA)
- Aktivet financiare të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDNATGJ) dhe
- Aktive financiare të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes (VDNFH)

Kategoritë ekzistuese të SNK 39 si: të mbajtura deri në maturim, kredi dhe llogari të arkëtueshme, të vlefshme për shitje do të eliminohen.

Aktivet Financiare do të maten me koston e amortizuar nëse plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:

- Aktivi mbahet sipas një modeli biznesi, objektivi i të cilit është të mbajë aktive financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale.
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar shprehin qartë termat kohorë të flukseve monetare, të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e mbetur.

Objektivi i një modeli biznesi mund të jetë mbajtja e aktiveve financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale, edhe në rastin kur shitje të aktiveve financiare kanë ndodhur ose priten që të ndodhin.

Një aktiv financiar klasifikohet si i matur me VDNATGJ nëse ai mbahet nëpërmjet një modeli biznesi, objektivi i të cilit është të mbledhë flukse monetare kontraktuale dhe të shesë aktive financiare, kur kushtet kontraktuale të aktiveve financiare specifikojnë datat e caktuara të flukseve monetare, të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e mbetur.

Për njohjen fillestare të një instrumenti të kapitalit neto që nuk mbahet për shitje, Banka mund të zgjedhë të paraqesë në mënyrë të pakthyeshme ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Kjo përzgjedhje bëhet për çdo investim individualisht dhe mbulon interesa strategjike që nuk paraqiten plotësisht në mënyrë të konsoliduar. Të gjithë aktivet e tjerë financiare, që nuk plotësojnë kriteret për tu klasifikuar si të matura me koston e amortizuar ose VDNATP, klasifikohen si të matura me vlerën e drejtë, ndryshimet e të cilës njihen në fitim-humbje. Si rrjedhojë, Banka ka mundësinë që në njohjen fillestare të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar, matja e të cilit bëhet me VDNFVH, nëse të vepruarit në këtë mënyrë eliminon ose redukton ndjeshëm një mospërputhje matjeje ose njohjeje, për shembull një mospërputhje kontabël që do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve, ose njohja e fitimeve dhe humbjeve në to, në baza të ndryshme. Një aktiv financiar klasifikohet në një nga këto kategori në njohjen e tij fillestare.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka ka vlerësuar objektivin e modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në nivel portofoli, dhe kjo reflekton më së miri mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe se si informacioni i përcillet drejtimit.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 "Instrumentat financiare" (vazhdim)

Vlerësimi i modelit të biznesit (vazhdim)

Në vlerësimin se cili model biznesi është i përshtatshëm, janë shqyrtuar kriteret e mëposhtme:

- Si performanca e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të këtij modeli) janë vlerësuar dhe raportuar drejt personelit drejtues të njësisë ekonomike;
- Si ndikojnë rreziqet në performancën e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli) dhe mënyra e manaxhimit të këtyre rreziqeve;
- Si kompensohen drejtuesit e biznesit, p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve financiare ose në flukset monetare kontraktuale të mbledhura;
- Frekuenca, vlera dhe koha e realizimit të shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet dhe pritshmëria për aktivitetin e ardhshëm të shitjeve; dhe
- Nëse aktiviteti i shitjeve dhe mbledhja e flukseve monetare kontraktuale janë pjesë integrale e modelit të biznesit apo ndodhin në mënyrë të rastësishme (modelet mbajtur deri në maturim dhe mbajtur për shitje).

Aktivet financiare që mbahen për tregtim dhe ato që vlerësohen me vlerë të drejtë do të maten me VDNFH.

Analizë e Karakteristikave të Flukseve Monetare Kontraktuale

Pasi Banka përcakton se modeli i biznesit të një portofoli specifik është mbajtja e aktive financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale (ose njëkohësisht arkëtimi i flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare), duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar specifikojnë datat e caktuara të flukseve monetare, të cilat janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e mbetur. Për këtë qëllim, interesi përcakton vlerën në kohë të parasë, rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore. Rreziqe dhe kosto të tjera themelore të huadhënies, si dhe një marzhin e fitimit. Ky vlerësim do të kryhet për çdo instrument në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Kur vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, Banka do të marrë parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo do të përfshijë vlerësimin nëse aktiviteti financiar përmban një kusht kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale në mënyrë që të mos plotësojë këtë kusht. Banka do të marrë në konsideratë:

- Parapagimin, kushtet e zgjatjes së kontratës
- Veçoritë e levës financiare
- Nëse një kusht i kontratës është i limituar në aktive ose flukse monetare specifike
- Instrumentet e lidhura me kontratë

Në vitin 2018, BSNK publikoi një amendament për SNRF 9 në lidhje me tiparet e parapagimit me kompensim negativ. Kompensimi negativ lind kur kushtet kontraktuale lejojnë huamarrësin të parapaguajë instrumentin para maturimit kontraktual, por shumat e parapagimit mund të jetë më e vogël se shumat e papaguara të principalit dhe interesit. Megjithatë, për t'u kualifikuar për matjen me anë të Kostos së Amortizuar, kompensimi negativ duhet të jetë kompensim i arsyeshëm për përfundimin e parakohshëm të kontratës. Banka nuk pret një volum të lartë të parapagimeve me kompensim negativ, i cili duhet të matet detyrimisht me VDNFH.

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testit të vlerësimit

Vlera në kohë e parasë është elementi i interesit që merr në konsideratë kalimin e kohës (SNRF 9. B4. 1.9A). Nuk merr parasysh rreziqet e tjera (kredisë, likuiditet etj) ose kostot (administrative, etj.) të lidhura me mbajtjen e një aktiviteti financiar.

Në disa raste, elementi i vlerës në kohë të parasë mund të mos jetë plotësisht i saktë. Një rast i tillë ndodh kur norma e interesit e një aktiviteti financiar rivendoset periodikisht, por frekuenca e kësaj rivendosjeje nuk përputhet me luhatjet e normës së interesit. Në këtë rast njësitë duhet të vlerësojnë modifikimin, në mënyrë që të përcaktojnë nëse flukset monetare kontraktuale përfaqësojnë akoma pagesa vetëm të interesit dhe principalit, që do të thotë maturiteti i rivendosjes nuk ndryshon ndjeshëm flukset e mjeteve monetare nga një instrument standard i përsosur.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testit të vlerësimit (vazhdim)

Ky vlerësim nuk është një zgjedhje e politikës kontabël, dhe nuk mund të shmanget vetëm duke konkluduar që një instrument, në mungesë të një vlerësimi të tillë, do të matet me vlerën e drejtë. Një test vlerësimi do kryhet për karakteristikat kontraktuale të mëposhtme:

- Frekuenca e normës së rivendosjes nuk përputhet me luhatjet e normës së interesit
- Tregues vonese
- Klauzola lehtësuese
- Periudha e mospagimit të principalit
- Normat e referencës së tregut sekondar

Vlerësimi i ndikimit në klasifikim dhe matje

SNRF 9 do të ndikojë në klasifikimin dhe matjen e aktiveve financiare të mbajtura të Bankës më 1 Janar 2018 si më poshtë:

Kreditë dhe paradhëniet për bankat dhe klientët, të klasifikuar si hua dhe llogari të arkëtueshme të matura me koston e amortizuar sipas SNK 39, do të maten me koston e amortizuar në përputhje me SNRF 9. Vetëm një portofol jo material mund të matet detyrimisht me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes, përshkak të mospërmbushjes së kushteve të testit “Vetëm të Pagesave të Principalit dhe Interesit” (VPPI) ose të testit të vlerësimit.

Aktivet financiare të mbajtura deri në maturim, të matura me koston e amortizuar sipas SNK 39, si rregull gjithashtu do të maten me koston e amortizuar në përputhje me SNRF 9. Vetëm një portofol jo material do të riklasifikohet në modelin “mbajtur për shitje” dhe matet me VDNTAGJ.

Instrumentet e borxhit të vlefshëm për shitje, të matura me vlerën e drejtë nëpërmjet kapitalit sipas SNK 39, si rregull gjithashtu do të maten në VDNATGJ në përputhje me SNRF 9.

Instrumentet financiare të mbajtura për tregtim, të matura me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes, si rregull do të maten me vlerën e drejtë në përputhje me SNRF 9.

Banka nuk parashikon që këto ndryshime të kenë impakt të rëndësishme në kapitalin e Bankës.

Kontabiliteti mbrojtës

SNRF 9 lejon opsionet e kontabilitetit mbrojtës. Banka planifikon të vazhdojë të zbatojë dispozitat për kontabilitetin mbrojtës në përputhje me SNK 39, duke marrë parasysh ndryshimet të paraqitura në shënimet shpjeguese sipas SNRF 7.

Zhvlerësimi i përgjithshëm

Llogaritja e humbjeve të pritura të kredisë kërkon përdorimin e parashikimeve kontabël të cilat, sipas përkufizimit, rrallëherë do të jenë të barabarta me rezultatet aktuale. Drejtimi ushtron gjykim në zbatimin e politikave kontabël të Grupit.

Banka vlerëson në bazë të parashikimit humbjet e pritura të kredisë të lidhura me aktivet e saj të borxhit të mbartura me koston e amortizuar dhe VDNATGJ, dhe me ekspozimin që rrjedh nga angazhimet e huasë, kontratat e qirasë dhe kontratat e garancisë financiare. Banka njezh provigjon për humbje të tilla në çdo datë raportimi.

Ky seksion paraqet një përmbledhje të aspekteve të SNRF 9 që përfshijnë një nivel të lartë gjykimi dhe pasiguri në vlerësimin e burimeve kryesore, që kanë një rrezik të lartë të rezultojë në një rregullim material brenda vitit të ardhshme. Informacioni sasior i këtyre parashikimeve dhe gjykimeve është përfshirë në shënimët e lidhura me informacionin për bazën e vlerësimit të efektit të çdo zëri të pasqyrave financiare.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 "Instrumentat financiare" (vazhdim)

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë pasqyron një vlerë të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, vlerën në kohë të parasë dhe informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

Matja e lejueshme për humbjet e pritshme të kredisë për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, është një zonë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozimeve të rëndësishme në lidhje me kushtet e ardhshme ekonomike dhe sjelljen e kredisë. Vlerësime të rëndësishme:

- Përcaktimi i kriterëve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë
- Zgjedhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë
- Vendosja e numrit dhe peshave relative të skenarëve të ardhshëm për secilin lloj produkti/tregu dhe humbjet e pritshme të kredisë të lidhura
- Krijimi i grupeve të aktiveve financiare të ngjashme me qëllim matjen e humbjeve të pritshme të kredisë.

Për Bankën rreziku i kredisë vjen nga rreziku i humbjeve financiare, nëse ndonjë nga klientët e Bankës ose palët e treta nuk përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale për Bankën. Rreziku i kredisë vjen kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndërbankare, tregëtare dhe të konsumit, dhe angazhimet e kredisë që rrjedhin nga aktivitete të tilla si huazimi, por mund të lindin edhe nga rritja e kredisë, siç janë garancitë financiare, letrat e kreditit dhe pranimet.

Banka gjithashtu është e ekspozuar ndaj rreziqeve të tjera të kreditit që vijnë si pasojë e investimeve në letra me vlerë të borxhit dhe ekspozime të tjera tregtare ("ekspozime tregtimi") duke përfshirë aktivet e portofoleve të tregëtimit jo kapital dhe vderivativët si balanca të rregulluara me palët e treta të tregut dhe marrëveshjet e riblerjes.

Vlerësimi i ekspozimit të kredisë për qëllime të menaxhimit të rrezikut është kompleks dhe kërkon përdorimin e modeleve. Vlerësimi i rrezikut të kredisë për një portofol të aktiveve përfshin vlerësime të mëtejshme në lidhje me mundësitë e mosshlyerjeve të ndodhura, të raporteve të lidhura me humbjen dhe korrelacioneve të mosshlyerjeve ndërmjet palëve. Banka mat rrezikun e kredisë duke përdorur probabilitetin e mosshlyerjes së kredive, ekspozimin në mosshlyerje të kredisë dhe humbjet nga mosshlyerja. Kjo është një metodë mbizotëruese e përdorur për qëllimet e matjes së humbjeve të pritshme të kredisë sipas SNRF 9.

SNRF 9 përshkruan një model me tre hapa për zhvlerësimin bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë që nga njohja fillestare. Ky model kërkon që një instrument financiar, i cili nuk është i zhvlerësuar nga kreditë në njohjen fillestare, klasifikohet në nivelin 1 dhe rreziku i tij kreditor monitorohet vazhdimisht. Nëse është identifikuar një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare, instrumenti financiar kalon në nivelin 2, por nuk konsiderohet të jetë i zhvlerësuar nga kredia. Nëse instrumenti financiar është i zhvlerësuar nga kreditimi, instrumenti financiar më pas zhvendoset në nivelin 3.

Për instrumentet financiare në nivelin 1, humbja e pritshme e kredisë matet me një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mundshme gjatë 12 muajve të ardhshëm. Instrumentet në nivelet 2 ose 3 kanë humbjet e pritshme të kredive të matura në bazë të humbjeve të pritshme të kredisë gjatë gjithë jetëgjatësisë. Sipas SNRF 9, kur matet humbja e pritshme e kredisë është e nevojshme të merret në konsideratë informacioni për të ardhmen. Aktivitetet financiare të blera ose me origjinë nga kreditë e zhvlerësuara janë aktive financiare të cilat janë të zhvlerësuara nga kredia në njohjen fillestare. Humbja e pritshme e kreditit matet në vazhdimësi të jetës (Niveli 3).

Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Banka konsideron që një instrument financiar ka përjetuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë kur një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose ndaluese të mëposhtme janë plotësuar:

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Kriteret sasiore

Banka përdor kriteret sasiore si tregues parësor të rritjes së konsiderueshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale.

Për vlerësimin sasiore, Banka krahason kurbën e probabilitetit të mospagimit për të gjithë jetëgjatësinë me të dhënat e matura, me kurbën e ardhshme të probabilitetit të mos pagimit në datën e njohjes fillestare. Për vlerësimin e kurbës së probabilitetit të mospagimit për të gjithë jetëgjatësinë në datën e njohjes fillestare, bëhen supozime rreth strukturës së saj. Për instrumentet financiare me vlerësim të lartë, supozohet se kurba do të përkeqësohet me kalimin e kohës. Për instrumentet financiare me vlerësim të ulët, supozohet se kurba do të përmirësohet me kalimin e kohës. Shkalla e përmirësimit ose përkeqësimit do të varet nga niveli i vlerësimit fillestar. Në mënyrë që këto dy kurba të bëhen të krahasueshme probabilitetet e mosshlyerjes janë përshkallëzuar në probabilitete vjetore të mosshlyerjes. Në përgjithësi një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë konsiderohet të jetë shoqëruar me një rritje relative në probabilitetin e mosshlyerjes deri në 250% pavarësisht se kjo shumë mund të jetë më e ulët për shkak të faktorëve kufizues si afërsia me maturitetin dhe portofoli i produkteve.

Banka nuk është në dijeni të ndonjë praktike tregu të pranuar përgjithësisht, e cila specifikon një nivel për të cilin një instrument financiar duhet të transferohet në nivelin 2. Nga kjo perspektivë, pritet që rritja e probabilitetit të mospagimit në datën e raportimit, e cila konsiderohet e rëndësishme, do të zhvillohet gjatë një periudhe kohore si rezultat i një procesi përsëritës ndërmjet pjesëmarrësve të tregut dhe mbikëqyrësve.

Kriteret cilësore

Banka përdor kriteret cilësore si një tregues dytësor për rritje të rëndësishme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale. Transferimi në nivelin 2 zhvillohet kur plotësohen kriteret e mëposhtme.

Për portofolet qeveritare, bankare, të korporatave dhe të financave të projektit, nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

- Treguesit e jashtëm të tregut
- Ndryshime në kushtet e kontratës
- Ndryshime në qasjen e drejtimit
- Gjykimi i ekspertëve

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione të ardhshme dhe kryhet në baza tremujore në një nivel marrëveshjeje për të gjithë portofolet jo të tregtueshme të mbajtur nga Banka.

Për portofolet e tregtueshme, nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

- Lëshime përsa i përket marrëveshjes së kredisë, kur huamarrësi po kalon vështirësi
- Gjykimi i ekspertëve

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë përfshin informacion për të ardhmen dhe kryhet në baza mujore në një nivel marrëveshjeje për të gjitha portofolet e tregtueshme të mbajtura nga Banka.

Ndalesa

Nëse një huamarrës vonohet më shumë se 30 ditë për pagesat e tij kontraktuale, instrumenti financiar mendohet të ketë patur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë dhe në këtë rast, aplikohet një ndalesë. Në disa raste të kufizuara, supozimi se aktivet financiare të cilat janë me më shumë se 30 ditë vonesa duhet të kalojnë në nivelin 2, hidhet poshtë.

Përfshirje nga rreziku i ulët kredisë

Banka nuk ka përdorur përfshirimin që vjen nga rreziku i ulët i kredisë për klientët huamarrës; megjithatë, përdor në mënyrë selektive përfshirimin që vjen nga rreziku i ulët i kredisë për instrumentat e borxhit.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000)

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Përcaktimi i mospagimit dhe aktiveve të zhvlerësuara nga kreditimi

Banka përcakton që një instrument financiar është në mospagim, i cili është plotësisht në përputhje me përkufizimin e zhvlerësimit nga kreditimi, kur plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

Kriteret sasiore

Huamarrësi është më shumë se 90 ditë vonesë për pagesat e tij kontraktuale; Nuk është bërë asnjë përpjekje për të hedhur poshtë supozimin se aktivet financiare të cilat janë më shumë se 90 ditë vonesë duhet të jenë në nivelin 3.

Kriteret cilësore

Huamarrësi ka mundësi për të mos paguar, që tregon se është në vështirësi të konsiderueshme financiare. Këto janë raste kur:

- Huamarrësit i janë mundësuar lëshime për një afat të gjatë për shkak të vështirësive që është duke kaluar ose mund të kalojë
- Huamarrësi është i vdekur
- Huamarrësi është i paafitë të paguajë
- Huamarrësi është në kundërshtim me kushtet financiare të kontratës
- Nuk ka një treg aktiv për aktivin financiar për shkak të vështirësive financiare
- Është e mundshme që huamarrësi të hyjë në falimentim
- Aktivet financiare janë blerë ose origjinojnë me një zbritje të thellë nga cmimi, që pasqyron humbjet e shkaktuara te kredisë.

Kriteret e mësipërme janë zbatuar mbi të gjitha instrumentet financiare të mbajtura nga Banka dhe janë në përputhje me përkufizimin e mospagimit të përdorur për qëllime të menaxhimit të brëndshëm të rrezikut të kredisë. Përkufizimi i mosshlyerjes është aplikuar vazhdimisht për të modeluar probabilitetin e mosshlyerjes, ekspozimin ndaj mosshlyerjes dhe humbjen nga mosshlyerja gjatë llogaritjeve të humbjeve të pritshme të Bankës. Një instrument konsiderohet të mos jetë më në vonesë (dmth. të jetë përmirësuar) kur nuk i plotëson asnjë nga kriteret e paracaktuara për një periudhë të njëpasnjëshme prej një minimum prej 3 muajsh ose më gjatë për ekspozimet e vështira të ristrukturuara. Kjo periudhë prej 3 muajsh është përcaktuar në bazë të një analize e cila konsideron mundësinë e një instrumenti financiar që kthehet në kategorinë e kredive me problem, pas përmirësimit duke përdorur përkufizime të ndryshme të mundshme të përmirësimit.

Shpjegimi i të dhënave, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose jetëgjatësisë, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet si i dëmtuar nga kredia.

Informacioni ekonomik për të ardhmen gjithashtu përfshihet në përcaktimin e probabilitetit të mospagimit 12-mujor dhe të probabilitetit të mospagimit për të gjithë jetëgjatësinë e aktivit, ekspozimit në mospagim dhe humbja nga mospagimi. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit. Humbjet e pritshme të kredisë janë prodhimi i probabilitetit të mospagimit, humbja nga mospagimi, ekspozimi në mospagim dhe faktorit aktualizues (FA).

Probabiliteti i mosshlyerjes

Probabiliteti i mosshlyerjes paraqet mundësinë që një huamarrës nuk përmbush detyrimet financiare gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Si rregull, probabiliteti i mosshlyerjes është llogaritur duke përdorur probabilitetin rregullator 12 mujor të mosshlyerjes, pa asnjë marzh konservatizmi. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të llogaritet profili i mosshlyerjes nga pika e njohjes fillestare e përgjatë gjithë jetës së kredisë ose portofolit të huave. Këto metoda bazohen në të dhënat historike të vrojtuar apo funksionet parametrike.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 "Instrumentat financiare" (vazhdim)

Probabiliteti i mosshlyerjes (vazhdim)

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen nga mosshlyerja e vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Për qeverinë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimeve apo të manaxhimit të investimeve mundësia e mosshlyerjes krijohet duke përdorur metodën e matricës së tranzicionit. Informacioni i pritshëm përfshihet në probabilitin e mosshlyerjes më anë të modelit një faktorial Vasicek.
- Lidhur me bizneset e mëdha dhe institucionet financiare skenari i mosshlyerjes krijohet duke përdorur metodën e regresionit parametrik të mbijetesës, Informacioni i pritshëm përfshihet në probabilitin e mosshlyerjes më anë të modelit një faktorial Vasicek.
- Lidhur me kredidhënie hipotekore të bizneseve të vogla, skenari i mosshlyerjes krijohet duke përdorur regresionin parametrik të mbijetesës duke konkuruar strukturën e rrezikut. Informacioni i pritshëm përfshihet në probabilitin e mosshlyerjes më anë të modelve satelitore.

Në rastet e kufizuara kur disa të dhëna nuk janë në dispozicion, për llogaritjen përdoret grupimi, mesatarja ose krahasimi i të dhënave.

Humbja nga mosshlyerja

Humbja nga mosshlyerja, paraqet pritshmërinë që ka Banka për shkallën e humbjes lidhur me ekspozim që nuk është paguar në kohë. Kjo humbje varion sipas produktit apo palës së tretë nga e cila rrjedh. Humbja nga mospagimi shprehet si përqindje për njësi ekspozimi në kohën e mospagimit. Ajo llogaritet në bazë 12 mujore ose për të gjithë jetëgjatësinë, ku humbja nga mospagimi 12-mujor është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse ndodh mospagimi në 12 muajt e ardhshëm dhe humbja nga mospagimi gjatë jetës është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse mospagimi ndodh gjatë jetës së mbetur.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen nga mosshlyerja e vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Për qeverinë, humbja nga mosshlyerja është përlllogaritur duke përdorur burimet e tregut.
- Për klientët korporata, financimet e projekteve, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve, humbja nga mosshlyerja krijohet duke aktualizuar flukset e përfitura gjatë procesit të punës. Informacioni i pritshëm/i ardhshëm përfshihet në këtë humbje duke përdorur modelin Vasicek.
- Për kredi të tregtueshme me hipotekë dhe kredi të tjera të tregtueshme, humbja nga mosshlyerja krijohet duke hequr rregullimet rënëse dhe të tjera marzhe konservatore nga rregullorja e humbjes nga mosshlyerja. Informacioni i pritshëm/i ardhshëm përfshihet në këtë humbje duke përdorur modele të ndryshme satelitore.
- Në rrethana të limituara kur disa të dhëna nuk janë plotësisht të disponueshme, modele të tjera alternative, krahasimi i të dhënave apo gjykimi nga ekspertë mund të përdoren në përlllogaritje.

Ekspozimi i mosshlyerjes

Ekspozimi në mospagim bazohet në shumat që Banka pret që klientët t'i kenë borxh në kohën e mospagimit, gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur. Ekspozimi në mospagim 12-mujor dhe gjatë jetëgjatësisë përcaktohen në bazë të profilit të pagesës së pritshme, e cila ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet e amortizueshme dhe huatë që mundësojnë shlyerjen e njëhershme të principalit në maturim (bullet), llogaritja e ekspozimit në mospagim është bazuar në shlyerjet kontraktuale të huamarrësit gjatë një periudhe 12 mujore ose për të gjithë jetëgjatësinë. Aty ku është e përshtatshme, në llogaritje merren parasysh supozimet e ripagimit/ri financimit të parakohshëm.

Për produktet e rinovueshme, ekspozimi në mospagim llogaritet duke i shtuar shumës së tërhequr një faktor konvertimi të kedisë, i cili lejon tërheqjen e pritshme të kufirit të mbetur deri në kohën e mospagimit. Marzhet rregullatorë të kujdesshme hiqen nga faktori i konvertimit të kedisë. Në rastet e kufizuara kur disa të dhëna nuk janë plotësisht të disponueshme, për llogaritjen përdoret krahasimi i të dhënave.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 "Instrumentat financiare" (vazhdim)

Faktori aktualizues

Si rregull, për ekspozime në pasqyrën e pozicionit financiar që nuk janë qera financiare ose instrumenta të blerë ose të origjinuar nga zhvlerësimi i kredisë, norma aktualizuese e përdorur në llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë është norma efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Përlllogaritja

Humbja e pritshme e kredisë është një produkt i Probabilitetit të mosshlyerjes, humbja nga mosshlyerja dhe Ekspozimi i mosshlyerjes, shumëzuar me probabilitetin e mungesës së mospagimit (probabilitetin e pagimit) të një periudhe më para periudhës kohore të konsideruar. Kjo e fundit shprehet nga funksioni i mbijetesës. Kjo llogarit vlerat e ardhshme të humbjeve të pritura të kredisë, të cilat pastaj aktualizohen në datën e raportimit dhe më pas mbledhen. Vlerat e llogaritura të humbjeve të pritshme të kredisë vlerësohen me një skenar të ardhshëm.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar dispozitat e nivelit 3 të shumave të papaguara të kredisë dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Qeveritë, klientët korporata, financimet e projektit, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve dhe ndërmarrjet e investimeve kolektive - Provigjonet e nivelit 3 llogariten nga menaxherët e ristrukturimit që aktualizojnë flukset e pritshme të parasë sipas normës së përshtatshme efektive të interesit.
- Kredi me hipotekë për individë – Provigjonet e nivelit 3 krijohen duke llogaritur vlerën e zbritur të realizimit të kolateralit.
- Kreditë e tjera të shitjes me pakicë - Provigjonet e nivelit 3 gjenerohen duke llogaritur vlerësimin më të mirë statistikor të humbjes së pritshme, duke marrë parasysh kostot indirekte.

Nuk është bërë asnjë përpjekje për të hedhur poshtë supozimin se aktivet financiare që janë me më shumë se 90 ditë vonesë duhet të jenë në nivelin 3.

Informacion për të ardhmen

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritura të kredisë përfshijnë informacion që sheh nga e ardhmja. Banka ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesorë ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë për çdo portofol.

Këto variabla ekonomike dhe ndikimi i tyre lidhur me probabilitetin e mosshlyerjes, humbjen nga mosshlyerja dhe ekspozimi nga mosshlyerja varen nga tipi i kategorisë.

Gjykim i ekspertëve zbatohet në këtë proces. Parashikimet e variablave ekonomike (skenari ekonomik bazë) sigurohen nga Raiffeisen Research në baza tremujore dhe japin parashikimin më të mirë për ekonominë gjatë tre viteve të ardhshme. Pas tre vjetësh, për të projektuar variablat ekonomike për jetëgjatësinë e plotë të secilit instrument, përdoret një metodë e kthimit në mesatare, që do të thotë se variablat ekonomike kanë tendencë ose të jenë një normë mesatare afatgjatë ose të kenë një normë mesatare të rritjes afatgjatë deri në maturim. Ndikimi i variablave ekonomike mbi probabilitetin e mospagimit, humbja në mospagim dhe ekspozimi në mospagim përcaktohet duke përdorur regresionin statistikor për të kuptuar ndikimin që ndryshimet në këto variabla kanë pasur historikisht në normat e mospagimit dhe mbi përbërësit e humbjes në mospagim dhe ekspozimit në mospagim.

Përveç skenarit ekonomik bazë, kërkimet studimore të Bankës gjithashtu ofrojnë një skenar me rastin më të mirë dhe një skenar me rastin më të keq, të ponderuara për të siguruar kapërcimin e jo-linearitetit. Banka ka arritur në konkluzionin se tre skenare ose më pak kapin në mënyrë të përshtatshme jo-linearitetin. Peshat e skenarit përcaktohen nga një kombinim i analizës statistikore dhe gjykimin të ekspertizës së kredisë, duke marrë parasysh gamën e rezultateve të mundshme që secili skenar i zgjedhur përfaqëson. Probabiliteti i ponderuar i humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohen duke drejtuar secilin skenar nëpërmjet modelit përkatës të humbjeve të pritshme dhe duke e shumëfishuar atë me peshën e skenarit të duhur.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Informacion për të ardhmen (vazhdim)

Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, projektimi dhe mundësia e ngjarjeve janë subjekt i një shkalle të lartë pasigurie të natyrshme, për këtë arsye rezultatet aktuale mund të jenë në mënyrë të konsiderueshme të ndryshme me ato të projektuara.

Banka konsideron që këto parashikime përfaqësojnë vlerësimin më të mirë të rezultateve të mundshme dhe mbulojnë çdo jo-linearitet dhe asimetri të mundshme në portofolet e ndryshme të Bankës.

Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në humbjen e lejueshme të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- Portofolet e shoqërive
 - Prodhimi i brendshëm bruto
 - Norma e papunësisë
 - Norma afatgjatë e obligacioneve qeveritare
 - Norma e inflacionit

- Portofolet e tregtueshme
 - Prodhimi i brendshëm bruto
 - Norma e papunësisë
 - Çmimet e pasurive të paluajtshme

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

SNRF 9 “Instrumentat financiare” (vazhdim)

Tranzicioni

Ndryshimet në politikat kontabël që rrjedhin nga miratimi i SNRF 9 në përgjithësi do të zbatohen në mënyrë retrospektive, përveçse përshkruhet më poshtë:

- Banka do të përfitojë nga përjashtimi duke e lejuar atë të mos rishikojë informacionin krahasues për periudhat e mëparshme në lidhje me ndryshimet në klasifikimin dhe matjen (duke përfshirë zhvlerësim). Diferencat në vlerën kontabël të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare që rezultojnë nga zbatimi i SNRF 9 njihen në fitimet e pashpërndara që nga 1 janari 2018.
- Vlerësimet e mëposhtme duhet të bëhen në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e aplikimit fillestar:
 - Përcaktimi i modelit të biznesit në të cilin mbahet një aktiv financiar.
 - Emërtimi dhe revokimi i emërtimeve të mëparshme të aktiveve dhe detyrimeve të caktuara financiare të matura në VDNFH
 - Caktimi i disa investimeve strategjike që nuk mbahen për tregtim si në VDNATGJ.

6. STANDARDET DHE INTERPRETIMET NË PUBLIKIM ENDE JO EFEKTIVE (VAZHDIM)

- **SNRF 15 "Të ardhurat nga kontratat me klientët"** dhe ndryshime të mëtejshme (efektiv më ose pas datës 1 janar 2018),
- **SNRF 16 "Qiratë"** (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNRF 2 "Pagesat bazuar në Aksione"**, - Klasifikimi dhe Matja e transaksioneve të pagesave me bazë aksionet (efektiv më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 4 "Kontratat e sigurimit"** - Aplikimi i SNRF 9 "Instrumentat financiarë" me SNRF 4 "Kontratat e sigurimit" (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018, ose kur SNRF 9 "Instrumentat financiarë", është aplikuar për herë të parë),
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** - Shitja apo Kontributi i aseteve mes një Investitori dhe bashkëpunëtorëve të tij, ose sipërmarrje të përbashkëta dhe ndryshimeve të mëtejshme (data efektive e shtyrë për kohë të pacaktuar derisa projekti kërkimor mbi metodën e kapitalit neto është përfunduar),
- **Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"**- interesa afatgjatë në Pjesëmarrje dhe Ndërmarrje të Përbashkëta (efektiv më ose pas datës 1 Janar 2019),
- **Ndryshime në SNK 40 "Investime në aktive afatgjata materiale"** - Transferimet e investimeve të aktiveve afatgjata materiale (efektiv në periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2018),
- **Ndryshime në SNRF 1 dhe SNK 28 si pasojë e "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)"** rezultuar nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF (SNRF 1, SNRF 12, dhe SNK 28) kryesisht me një pikëpamje për të eliminuar mospërputhjet dhe për të qartësuar formulimin (ndryshimet mbi SNRF 1 dhe SNK 28 do të jenë të aplikueshme për periudhat vjetore duke filluar në ose pas datës 1 Janar 2018),
- **Ndryshimet në standardet e ndryshme "Përmirësimet në SNRF-të (cikli 2015-2017)"** që rezultojnë nga përmirësimi i përvitshëm të projektit të SNRF (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllimin që të shmangin mospërputhjet dhe të qartësojnë formulimin (efektiv në periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2019),
- **KIRFN 22 "Transaksionet valutë dhe Konsiderata për avancat"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).
- **KIRFN 23 "Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat"** efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).

Banka ka vendosur të mos i zbatojë keto standarde, rishikime dhe interpretime përpara datave efektive të tyre. Përveç impaktit të SNRF 9, i cili u vlerësua nga Banka gjatë vitit 2017, Banka beson se zbatimi i standarteve të reja, rishikimeve dhe interpretimeve nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat individuale financiare të Bankës në periudhën fillestare të zbatimit.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

7. PARAJA DHE EKUIVALENTET E SAJ

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
<i>Arka</i>	3,621,000	3,331,400
<i>Banka Qëndrore</i>		
Llogari rrjedhëse	11,022,418	20,453,888
Depozita	-	6,760,000
Interesi i përlogaritur i depozitave	-	93
<i>Banka</i>		
Llogari rrjedhëse me bankat jo- rezidente	730,764	2,000,849
Depozita me bankat rezidente me maturitet me të vogël se tre muaj	1,260,134	2,142,186
Depozita me bankat jo- rezidente me maturitet me të vogël se tre muaj	34,433,860	22,353,643
Totali	51,068,176	57,042,059

Llogaritë rrjedhëse me Bankën Qëndrore nuk fitojnë interes.

Norma e interesit e depozitave të Bankës me Bankën Qendrore më 31 dhjetor 2016 është 0.25%. Normat vjetore të interesit mbi depozitat me afat me bankat rezidente më 31 dhjetor 2017 variojnë nga 1.28% to 1.3% (31 dhjetor 2016: 0.7% to 1.25%). Normat vjetore të interesit mbi depozitat me afat me bankat jo-rezidente më 31 dhjetor 2017 variojnë nga -0.94% to 1.5% (31 dhjetor 2016: -6.00% deri në 0.41%).

8. SHUMA TË KUSHTËZUARA

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
<i>Banka Qëndrore</i>		
Rezerva e detyrueshme	19,273,090	21,394,739
<i>Banka</i>		
Llogari garancie	194,641	233,606
Totali	19,467,731	21,628,345

Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore nuk është për përdorim të përditshëm nga Banka dhe përfaqëson një rezervë minimale depozite, të kërkuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Rezerva të tilla llogariten si 10% i shumës mesatare të depozitave për muajin që i detyrohen bankave dhe klientëve, dhe janë si në Lek dhe në monedhë të huaj (USD dhe EUR).

Analiza e cilësisë së parasë dhe ekuivalenteve të saj dhe shumave të kushtëzuara mund të përmblihet bazuar në vlerësimet e Standard and Poor si më poshtë më 31 dhjetor 2017 dhe 2016:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
As në vonesë apo të zhvlerësuara		
A	6,645,592	-
A-1	2,548,844	7,008,228
A-1+	2,658,823	472,677
A-2	19,288,919	7,268,044
A-3	-	15,429
B	1,260,134	25,694
Baa3	1,993,566	-
P-2	-	2,027,427
Të pavlerësuara	36,140,029	61,852,905
Vlera Kontabël	70,535,907	78,670,404

Në balancën e pavlerësuar përfshihet arka dhe balancat me Bankën Qendrore.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË**9.1 Investime të mbajtura për tregtim**

Letrat me vlerë të tregëtueshme përfshijnë bonot e thesarit të Qeverisë shqiptare dhe Obligacione të Qeverisë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Obligacione të qeverisë	7,825,176	14,109,250
Bono thesari	918	89,725
Totali	7,826,094	14,198,975

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2017 i referohen bonove të Qeverisë me kupon zero me normë të brendshme kthimi që varion nga 2.1% to 2.6% në vit (31 dhjetor 2016: nga 1.29% deri në 3.1%).

Obligacionet e Qeverisë më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me obligacionet në Lek 5-vjeçare dhe 7-vjeçare të emetuara nga Qeveria e Shqipërisë me normë kuponit nga 5.07% to 10.85% në vit (31 dhjetor 2016: nga 3.77% deri në 10.85%).

9.2 Investime të mbajtura deri në maturim

Investime të mbajtura deri në maturim përfshijnë bono thesari dhe obligacione të Qeverisë shqiptare si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Obligacione të qeverisë (Shënimi 9.2.1)	44,333,154	32,652,013
Obligacione të mbuluara (Shënimi 9.2.2)	15,441,459	13,674,467
Obligacione të qeverive jo residente (Shënimi 9.2.3)	-	9,822,586
Obligacione korporatash (Shënimi 9.2.4)	-	1,976,251
Bono thesari (Shënimi 9.2.5)	12,974,062	19,688,013
Totali	72,748,675	77,813,330

9.2.1 Obligacionet e qeverisë

Obligacionet e Qeverisë më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me obligacionet në Lek 2- vjeçare, 3-vjeçare, 5-vjeçare, 7-vjeçare dhe 10-vjeçare të emetuara nga Qeveria e Shqipërisë me përqindje kuponit nga 1.5% në 10.85% në vit (31 dhjetor 2016: nga 1.5% në 10.85%).

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e obligacioneve	43,906,409	32,272,529
Primi i paamortizuar	13,705	18,726
Interesi i përlogaritur	413,040	360,758
Totali	44,333,154	32,652,013

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË (VAZHDIM)**9.2 Investime të mbajtura deri në maturim (vazhdim)****9.2.2 Obligacionet e mbuluara**

Obligacionet e mbuluara më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me obligacionet 1-vjeçare dhe 3-vjeçare të emetuara nga Banka Raiffeisen e Republikës së Çekisë dhe PKO Bank Hipoteczny S.A. me përqindje kuponit nga 0.47% to 0.75% në vit (31 dhjetor 2016: 0.75% në 0.93%).

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e obligacioneve	15,382,315	13,523,000
Primi i paamortizuar	29,700	138,891
Interesi i përlogaritur	29,444	12,576
Totali	15,441,459	13,674,467

9.2.3 Obligacionet e qeverive jo rezidente

Obligacionet e Qeverisë jo rezidente më 31 dhjetor 2016 përfaqësojnë obligacione në EUR leshuar nga Qeveria e Gjermanisë me përqindje kuponit 3.75% në vit.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e obligacioneve	-	9,466,100
Primi i paamortizuar	-	3,452
Interesi i përlogaritur	-	353,034
Totali	-	9,822,586

9.2.4 Obligacionet e Korporatave

Obligacionet e Korporatave më 31 dhjetor 2016 përfaqësojnë obligacione 1-vjeçare në EUR me përqindje kuponit që variojnë nga 3.88% në 5.13% në vit.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e obligacioneve	-	1,893,220
Primi i paamortizuar	-	9,711
Interesi i përlogaritur	-	73,320
Totali	-	1,976,251

9.2.5 Bono thesari

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me Bonot e Thesarit të Qeverisë së Shqipërisë me kupon zero dhe norma të brendshme të kthimit nga 1.65% to 3.99% në vit (31 dhjetor 2016: nga 0.95% to 3.82%).

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e bonove të thesarit	13,088,060	19,782,673
Skonto e paamortizuar	(113,998)	(94,660)
Totali	12,974,062	19,688,013

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË (VAZHDIM)**9.3 Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes**

Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes përfshijnë obligacione të Qeverisë shqiptare si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Vlera nominale e bondeve	2,485,514	2,528,780
Total	2,485,514	2,528,780

Obligacionet e qeverisë më 31 dhjetor 2017 kanë të bëjnë me obligacionet në Lek 5-vjeçare, 7-vjeçare dhe 10-vjeçare të emetuara nga Qeveria e Shqipërisë me përqindje kuponi nga 6.62% në 7.85% në vit (31 dhjetor 2016: nga 6.62% në 7.85%).

Analiza sipas cilësisë së kredisë së letrave me vlerë të investimit është përmbledhur si më poshtë në 31 dhjetor 2017 dhe 2016:

	Investime të mbajtura për tregtim		Investime të mbajtura deri në maturim		Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
As në vonesë as të zhvlerësuara						-
B	7,826,094	14,198,975	57,307,216	52,340,026	2,485,514	2,528,780
BBB+	-	-	11,449,897	13,674,467	-	-
A2	-	-	-	702,519	-	-
A3	-	-	-	-	-	-
A-	-	-	-	704,809	-	-
Baal	-	-	3,991,562	-	-	-
A+	-	-	-	568,923	-	-
Aaau	-	-	-	9,822,586	-	-
Vlera Kontabël	7,826,094	14,198,975	72,748,675	77,813,330	2,485,514	2,528,780

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENËTËT

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Hua dhe paradhënie për klientët	103,048,139	110,107,725
Provizjone për zhvlerësimin e huave	(13,015,386)	(19,446,098)
Vlera neto	90,032,753	90,661,627

Lëvizjet në provizionet për zhvlerësimin e huave janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Gjendja në fillim të vitit	19,446,098	13,368,264
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	2,446,164	12,112,925
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(2,932,613)	(3,294,778)
Kreditë e çregjistruara	(5,944,263)	(2,740,313)
Gjendja në fund të vitit	13,015,386	19,446,098

Përqindjet e interesit për huatë dhe paradhëniet për klientët variojnë nga 0.03% në 12.94% në vit në monedhë të huaj dhe nga 1.97% në 14.85 % në vit në Lek (31 dhjetor 2016: nga 0.14% në 12.69% në vit në monedhë të huaj dhe nga 1.38% në 14.91 % në vit në Lek).

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Lëvizjet në provigjonet për zhvlerësimin e huave për klientët të detajuara sipas segmenteve të biznesit më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

	31 dhjetor 2017					
	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Gjendja në fillim të vitit	2,276,419	15,986,393	888,918	246,256	48,112	19,446,098
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	371,898	1,793,302	204,001	76,963	-	2,446,164
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(643,500)	(2,041,921)	(159,673)	(63,908)	(23,612)	(2,932,613)
Kreditë e çregjistruara	(134,648)	(5,470,605)	(298,234)	(40,776)	-	(5,944,263)
Gjendja në fund të vitit	1,870,169	10,267,169	635,013	218,535	24,500	13,015,386

	31 dhjetor 2016					
	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	TOTAL
Gjendja në fillim të vitit	1,745,716	10,399,019	1,007,500	212,906	3,123	13,368,264
Shpenzime provigjioni për huatë për periudhën	1,246,672	10,435,262	310,324	76,342	44,325	12,112,925
Rimarrje nga provigjioni nga huatë	(323,554)	(2,762,990)	(167,339)	(40,692)	(203)	(3,294,778)
Kreditë e çregjistruara	(392,415)	(2,084,898)	(261,567)	(2,300)	867	(2,740,313)
Gjendja në fund të vitit	2,276,419	15,986,393	888,918	246,256	48,112	19,446,098

Përqëndrimet e rrezikut në sektorin ekonomik brenda portofolit të kredive të klientëve janë si më poshtë:

Në mijë LEK	31 dhjetor 2017		31 dhjetor 2016	
	Shuma	%	Shuma	%
Tregtia, riparimi i automjeteve dhe artikujve shtëpiake	18,928,823	18.37%	29,000,765	26.34%
Individë	33,268,048	32.28%	29,827,181	27.09%
Prodhimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike, gazit dhe ujit	23,227,853	22.54%	21,036,083	19.11%
Industria e përpunimit	6,476,019	6.28%	7,759,739	7.05%
Ndërtim	4,961,406	4.81%	4,953,687	4.50%
Ndërmjetësimi monetar dhe financiar	3,319,808	3.22%	4,462,399	4.05%
Transporti, magazinimi dhe telekomunikacioni	2,500,289	2.43%	2,165,781	1.97%
Industria nxjerrëse	3,807,750	3.70%	4,117,568	3.74%
Bujqësia dhe gjuetia	1,428,029	1.39%	1,917,943	1.74%
Kolektive, sociale dhe personale	2,028,325	1.97%	1,866,068	1.69%
Shëndetësi dhe punë sociale	1,800,596	1.75%	1,145,608	1.04%
Të tjera	1,301,193	1.26%	1,854,903	1.68%
Totali i huave dhe paradhënive për klientët (përpara zhvlerësimit)	103,048,139	100%	110,107,725	100%

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

10. HUA DHE PRADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Organizatrat shtetërore dhe publike përjashtojnë bizneset të orientuara nga fitimi në pronësi të qeverisë. Më 31 dhjetor 2017, Banka kishte 6 huamarrës (2016: 13 huamarrës) me shumën e kredisë mbi 1,000,000 mijë Lek. Totali i kredisë së marrë nga këta klientë është 30,035,590 mijë Lek (2016: 39,946,683mijë Lek) ose 29.04% e totalit të portofolit bruto të kredisë (2016: 36.15%).

Informacioni mbi kolateralin më 31 dhjetor 2017 është si më poshtë:

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	Totali
Kredi të pasiguruara	17,609,247	7,166,131	1,978,668	339,224	794,170	27,887,440
Kredi të siguruara nga banka të tjera dhe nga të tretë	3,935,296	27,101,882	54,391	401,094	1,984,579	33,477,242
Kredi të kolateralizuara me:						
- pasuri të paluajtshme rezidente	6,391,752	1,117,652	1,660,848	201,239	1,621,203	10,992,694
- të tjera pasuri të paluajtshme	252,728	14,903,591	4,605,824	196,582	59,977	20,018,702
- depozitë monetare	349,128	742,325	54,499	852	2,224,25	1,146,806
- aktive të tjera	36,577	7,731,017	1,691,928	65,733	-	9,525,255
Totali i huave dhe paradhënieve për klientët	28,574,728	58,762,598	10,046,158	1,204,724	4,459,931	103,048,139

Informacioni mbi kolateralin më 31 dhjetor 2016 është si më poshtë:

	Individë	Korporata	SME	Mikro - Biznese	Punonjës	Totali
Kredi të pasiguruara	15,618,769	1,611,866	197,059	328,855	743,333	18,499,882
Kredi të siguruara nga banka të tjera dhe nga të tretë	1,292,331	24,681,787	520,133	204,262	758,544	27,457,057
Kredi të kolateralizuara me:						
- pasuri të paluajtshme rezidente	7,986,433	974,242	1,936,882	391,917	2,625,615	13,915,089
- të tjera pasuri të paluajtshme	594,346	21,806,567	5,636,814	374,291	89,352	28,501,370
- depozitë monetare	288,463	1,004,043	42,979	5,004	160	1,340,649
- aktive të tjera	21,311	18,503,010	1,710,606	158,751	-	20,393,678
Totali i huave dhe paradhënieve për klientët	25,801,653	68,581,515	10,044,473	1,463,080	4,217,004	110,107,725

Mjete të tjera përfshijnë kryesisht pajisje dhe llogaritë e arkëtueshme. Paraqitja e mësipërme përfaqëson vlerën më të ulët midis vlerës kontabël neto të kredisë ose të kolateralit marrë, pjesa e mbetur është shpalosur në ekspozimet e të pasigurta. Vlera e mbartur e huave është ndarë në bazë të likuiditetit të aktiveve të marra si kolateral.

10. HUA DHE PRADHËNIE PËR KLIENËT (VAZHDIM)

Analiza e cilësisë së kredisë të huave dhe pradhënieve në 31 dhjetor 2017 është si me poshtë:

Kredi as në vonesë e as të zhytërsuara:

	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
Shkalla 2B	-	-	-	-	-	-
Shkalla 3C	1	-	-	-	-	1
Shkalla 4A	-	-	-	-	-	-
Shkalla 4B	-	2,227,906	-	-	-	2,227,906
Shkalla 4C	311	-	-	-	-	311
Shkalla 5A	934,808	-	-	-	-	934,808
Shkalla 5B	1,179,199	1,618,434	-	-	-	2,797,633
Shkalla 5C	797,619	-	-	-	-	797,619
Shkalla 6A	1,886,749	847,179	-	-	-	2,733,928
Shkalla 6B	1,431,544	393,727	-	-	-	1,825,271
Shkalla 6C	3,119,012	676,546	-	-	-	3,795,558
Shkalla 6.1	89,240	-	-	-	-	89,240
Shkalla 6.2	43,813	-	-	-	-	43,813
Shkalla 7A	23,890,361	216,558	-	-	-	24,106,919
Shkalla 7B	2,015,339	574,754	-	-	-	2,590,093
Shkalla 7C	1,445,639	383,872	-	-	-	1,829,511
Shkalla 8A	746,366	201,852	-	-	-	948,218
Shkalla 8B	26,750	183,498	-	-	-	210,248
Shkalla 8C	441,044	125,751	-	-	-	566,795
Shkalla 9A	9	-	-	-	-	9
Shkalla 9B	2,009,806	475,073	-	-	-	2,484,879
Shkalla 9C	373,913	-	-	-	-	373,913
Shkalla (pa klasifikuar)	2,856,902	3,808	874,893	25,236,690	4,326,429	33,298,722
Totali i kredive as në vonesë e as të zhytërsuara	43,288,425	7,928,958	874,893	25,236,690	4,326,429	81,655,395

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENËT (VAZHDIM)

Kredi në vonesë, por jo të zhvlerësuar:

	Korporata	SME	Mikro biznes	Individë	Punonjës	Totali
- më pak se 30 dite vonesë	1,738,243	1,019,215	35,900	1,039,890	148,594	3,981,842
- 30 deri ne 60 dite vonesë	615,327	71,710	27,280	209,490	-	923,807
- 60 deri ne 90 dite vonesë	-	14,327	1,635	99,632	-	115,594
- 90 deri ne 180 dite vonesë	4	142,342	5,362	29,809	-	177,517
- 180 deri ne 360 dite vonesë	-	19,667	-	10,447	-	30,114
- mbi 360 dite vonesë	157,835	61,489	5,679	15,260	-	240,263
Totali i kredive ne vonesë, por jo të zhvlerësuar	2,511,409	1,328,750	75,856	1,404,528	148,594	5,469,137

Kredi të zhvlerësuar individualisht (bruto)

- më pak se 30 dite vonesë	829,389	102,548	35,175	275,896	51	1,243,059
- 30 deri ne 60 dite vonesë	723,690	8,311	1,462	76,859	4	810,326
- 60 deri ne 90 dite vonesë	-	1,851	5,997	114,743	-	122,591
- 90 deri ne 180 dite vonesë	534,162	63,711	22,897	245,507	1	866,278
- 180 deri ne 360 dite vonesë	1,608,398	62,131	66,088	269,524	1,592	2,007,733
- mbi 360 dite vonesë	9,267,127	549,899	122,354	934,236	4	10,873,620

Totali i kredive të zhvlerësuar individualisht (bruto)

	12,962,766	788,451	253,973	1,916,765	1,652	15,923,607
Minus proviçjonet	(10,267,169)	(635,013)	(218,535)	(1,870,169)	(24,500)	(13,015,386)
Totali i kredive dhe paradhëniet për klientët	48,495,431	9,411,146	986,187	26,687,814	4,452,175	90,032,753

10. HUA DHE PRADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Analiza e cilesisë së kredisë të huave dhe pradhënieve më 31 dhjetor 2016 është si më poshtë:

Kredi as në vonesë e as të zhvleresuara:

	Korporata	SME	Mikro biznes	Individë	Punonjës	Totali
Shkalla 2B	999,882	-	-	-	-	999,882
Shkalla 4A	105	-	-	-	-	105
Shkalla 4B	270	1,396,717	-	-	-	1,396,987
Shkalla 4c	123,685	-	-	-	-	123,685
Shkalla 5A	168,281	-	-	-	-	168,281
Shkalla 5C	2,095,830	1,952,860	-	-	-	4,048,690
Shkalla 6A	340,976	-	-	-	-	340,976
Shkalla 6B	3,104,194	843,026	-	-	-	3,947,220
Shkalla 6C	1,034,961	1,075,705	-	-	-	2,110,666
Shkalla 6.2	20,945,614	376,213	-	-	-	21,321,827
Shkalla 6.3	1,003,732	-	-	-	-	1,003,732
Shkalla 7A	3,350,674	488,930	-	-	-	3,839,604
Shkalla 7B	1,748,906	300,963	-	-	-	2,049,869
Shkalla 7C	22,196	488,473	-	-	-	510,669
Shkalla 8A	998,043	173,806	-	-	-	1,171,849
Shkalla 8B	226,885	209,935	-	-	-	436,820
Shkalla 8C	1,502,309	139,757	-	-	-	1,642,066
Shkalla 9A	2,417,292	-	-	-	-	2,417,292
Shkalla 9B	214,680	628,448	-	-	-	843,128
Shkalla 9C	675,663	-	-	-	-	675,663
Shkalla (pa klasifikuar)	3,749,291	6,767	1,061,560	22,265,886	4,093,167	31,176,671
Totali i kredive as në vonesë e as të zhvlerësuara	44,723,469	8,081,600	1,061,560	22,265,886	4,093,167	80,225,682

10. HUA DHE PRADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHEDIM)

<i>Kredi në vonesë por jo të zhvlerësuara</i>	<i>Korporata</i>	<i>SME</i>	<i>Mikro biznes</i>	<i>Individë</i>	<i>Punonjës</i>	<i>Totali</i>
- me pak së 30 ditë vonesë	966,612	517,430	47,194	940,271	123,267	2,594,774
- 30 deri në 60 ditë vonesë	1,535,872	114,335	26,872	226,713	112	1,903,904
- 60 deri në 90 ditë vonesë	672,924	19,849	13,325	50,511	-	756,609
- 90 deri në 180 ditë vonesë	9,869	105,129	12,255	130,390	-	257,643
- 180 deri në 360 ditë vonesë	426,932	15,097	9,237	15,994	-	467,260
- mbi 360 ditë vonesë	120,257	144,103	4,120	26,393	-	294,873
Totali i kredive në vonesë por jo të zhvlerësuara	3,732,466	915,943	113,003	1,390,272	123,379	6,275,063
- me pak së 30 ditë vonesë	4,995,048	402	38,395	322,829	350	5,357,024
- 30 deri në 60 ditë vonesë	-	132	1,756	64,743	-	66,631
- 60 deri në 90 ditë vonesë	129	-	7,299	154,031	-	161,459
- 90 deri në 180 ditë vonesë	1,472,676	12,956	26,439	259,242	108	1,771,421
- 180 deri në 360 ditë vonesë	5,235,328	34,267	38,699	380,382	-	5,688,676
- mbi 360 ditë vonesë	8,422,399	999,173	175,929	964,268	-	10,561,769
Totali i kredive të zhvlerësuara individualisht (bruto)	20,125,580	1,046,930	288,517	2,145,495	458	23,606,980
Minus provigjonet	(15,986,393)	(888,918)	(246,256)	(2,276,419)	(48,112)	(19,446,098)
Totali i kredive dhe paradhënive për klientët	52,595,122	9,155,555	1,216,824	23,525,234	4,168,892	90,661,627

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Hua dhe letra me vlerë të zhvlerësuar

Hua dhe letra me vlerë të zhvlerësuar janë ato hua dhe letra me vlerë për të cilat Banka ka përcaktuar se është e mundur që ajo mos të arkëtojë të gjithë shumën e interesit dhe principalit të huasë në bazë të kushteve të kontratës. Këto hua vlerësohen me shkallën nga 0.5 deri në 10 në sistemin e brendshëm të kategorizimit të rrezikut.

Hua me vonesë por jo të zhvlerësuar

Hua dhe letra me vlerë ku pagesat e interesit ose pagesat e principalit janë me vonesë, por që Banka beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm për shkak të shkallës së garancive / kolateralit të vlefshëm dhe /ose shkallës së arkëtimit të shumës së huasë.

Hua me kushte të rinegociueshme

Hua me kushte të rinegociueshme janë hua të cilat janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të klientit dhe kur Banka ka bërë lëshime, të cilat nuk do t'i bënte në rast të kundërt. Në momentin që huaja është ristrukturuar, qëndron në të njëjtën kategori, edhe pse performanca pas ristrukturimit mund të përmirësohet. Më 31 dhjetor 2017, hua të rikstrukturuara ishin 11,198,627 mijë Lek (2016: 15,737,134 mijë Lek).

Fondi për zhvlerësim

Banka vendos një provigjion për humbjet nga zhvlerësimet që përfaqëson vlerësimin e Bankës për humbjet e ndodhura të portofolit. Përbërësit kryesorë të këtij provigjioni janë: një komponent për humbjet specifike që lidhet me ekspozimet e konsiderueshme individualisht dhe një provigjion i përgjithshëm për grupet e aktiveve të ngjashme në lidhje me humbjet e realizuara, por që nuk janë identifikuar në huatë që janë subjekt i vlerësimit individual për zhvlerësime.

Politikat e fshirjes

Banka fshin një hua/letër me vlerë (dhe çdo provigjion për humbjet nga zhvlerësimi) kur Komiteti i Kredive Problematike të Bankës vendos që huatë/letrat me vlerë janë të pa arkëtueshme. Ky përcaktim arrihet pasi janë marrë në konsideratë informacione si ndodhia e ngjarjeve të konsiderueshme, të cilat kanë ndikuar në gjendjen financiare të huamarrësit në mënyrë të tillë që ai nuk është në gjendje të paguajë detyrimin, ose të ardhurat nga ekzekutimi i kolateralit nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar ekspozimin total.

Më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016, huatë dhe paradhëniet e klientëve në lidhje me balancën dhe llogaritja e zhvlerësimi është si më poshtë:

	Hua dhe paradhënie klientëve	
	Bruto	Neto
31 dhjetor 2017		
Të zhvlerësuar individualisht	15,923,607	5,239,950
Totali	15,923,607	5,239,950
31 dhjetor 2016		
Të zhvlerësuar individualisht	23,606,980	5,387,123
Totali	23,606,980	5,387,123

Banka mban kolaterale për huatë dhe paradhëniet e klientëve në formën e hipotekave për pasuritë, letra të tjera me vlerë të bllokuara dhe garanci. Vlerësimet e vlerave të drejta bazohen në vlerën e kolateralit në kohën kur merret huaja dhe në përgjithësi ri-vlerësohen çdo vit nga vlerësues të jashtëm dhe të brendshëm. Për huatë që i jepen bankave të tjera nuk mbahet kolateral, përveç rasteve kur letrat me vlerë mbahen si pjesë e riblerjeve të anasjellta dhe aktivitetit huamarrës të letrave me vlerë. Në përgjithësi nuk mbahet kolateral për investimet në letrat me vlerë. Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 nuk është mbajtur një kolateral i tillë.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

10. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENËTË (VAZHDIM)

31 dhjetor 2017	Kundrejt zhvlerësimeve individuale	Kundrejt zhvlerësimeve në grup	Totali
Prona	19,026,729	93,943,154	112,969,883
Peng	11,880,488	59,896,469	71,776,957
Para	500	1,825,253	1,825,753
Garanci	5,630,375	36,924,962	42,555,337
Sigurim Jete	748,603	14,823,437	15,572,040
Totali	37,286,695	207,413,276	244,699,970

31 dhjetor 2016	Kundrejt zhvlerësimeve individuale	Kundrejt zhvlerësimeve në grup	Totali
Prona	171,097,714	20,127,563	191,225,277
Peng	500	3,700,021	3,700,521
Para	43,792,076	15,439,575	59,231,651
Garanci	629,174	2,457,051	3,086,225
Sigurim Jete	159,958,198	91,858,128	251,816,326
Totali	375,477,662	133,582,338	509,060,000

Efkti financiar i kolateralit është paraqitur duke shpalosur vlerat e kolateraleve veçmas për (i) ato aktive ku kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë janë të barabartë me apo tejkalojnë vlerën kontabël të aktivit ("aktive të mbi-kolateralizuara ") dhe (ii) ato aktive ku kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë janë më pak se vlera kontabël neto e aktivit ("aktiveve të nën-kolateralizuara").

Vlera e kolateraleve me 31 dhjetor 2017 paraqitet si më poshtë:

	Aktive të mbi-kolateralizuara		Aktive të nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Korporata	30,305,503	161,777,257	21,290,964	18,623,601
Sipërmarrje të vogla	5,898,993	18,476,223	2,168,497	1,427,343
Mikro biznese	812,414	3,079,041	53,086	42,751
Individë	14,224,035	40,984,143	407,207	289,610

Vlera e kolateraleve më 31 dhjetor 2016 paraqitet si më poshtë:

	Aktive të mbi-kolateralizuara		Aktive të nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Korporata	15,055,814	424,890,337	9,603,385	3,658,650
Sipërmarrje të vogla	3,940,694	30,203,463	799,888	392,977
Mikro biznese	859,470	4,334,227	54,935	30,587
Individë	12,333,786	45,204,217	586,713	345,543

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000)

11. AKTIV TATIMOR I SHTYRË

Lëvizja në aktivin tatimor të shtyrë është si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të vitit	25,384	30,870
Shpenzimet nga tatimi i shtyrë lidhur me krijimin dhe rimarrjen e diferencave të përkohshme (Shënimi 31)	<u>(8,933)</u>	<u>(5,486)</u>
Teprica në fund të vitit	<u>16,451</u>	<u>25,384</u>

Lëvizjet në diferencat e përkohshme gjatë vitit njihen dhe paraqiten në pasqyrën e veçantë e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse. Aktiviteti i shtyrë është llogaritur në bazë të normës së tatimit sipas legjislacionit shqiptar për 2017 është 15% (2016: 15%). Për 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 tatimi i shtyrë i aktiveve dhe detyrimeve është njohur për zërat më poshtë.

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Aktiv tatimor i shtyrë		
Zhvlerësim kontabël i përshpejtuar	<u>16,451</u>	<u>25,384</u>
Aktiv tatimor i shtyrë neto	<u>16,451</u>	<u>25,384</u>

12. INVESTIME NË FILIALE

Investimet në filiale përfshijnë investimet të mbajtura me kosto në Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffeisen Invest sh.a.

Raiffeisen Leasing sh.a.

Bazuar në vendimin e aksionarit të vetëm të Bankës më datë 7 prill 2006, në bashkëpunim me Raiffeisen - Leasing International Gesellschaft m.b.H, Banka themeloi një shoqëri të qiradhënies financiare në Republikën e Shqipërisë në formën e një shoqërie aksionare për ushtrimin e aktivitetit të qiradhënies financiare ashtu si parashikohet në legjislacionin shqiptar të aplikueshëm "Mbi Qiradhënien Financiare". Në tetor 2016 Banka bleu 25% të aksioneve për një vlerë prej 127,306,635 Lek. Në 31 dhjetor 2017 Banka zotëron 100% të aksioneve për një vlerë prej 219,556,635 Lek.

Raiffeisen Invest sh.a

Banka ka blerë 100% të aksioneve të Raiffeisen Invest sh.a. për shumën 109,648 mijë Lek në 2009. Blerja është aprovuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare bazuar në vendimin nr 30, datë 26 mars 2009, rregjistruar në Qendrën Kombëtare e Regjistrimit më 23 prill 2009. Objektivi kryesor i bijës është të veprojë si shoqëri administruese për menaxhimin e fondeve të pensionit vullnetar nëpërmjet mbledhjes dhe investimit të këtyre fondeve bazuar në ligjin nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009 "Fondet e Pensionit Vullnetar", si dhe bazuar në parimin e diversifikimit të riskut, tu ofrojë shpërblime pensioni gjithë atyre që do marrin pjesë në këtë plan pensioni. Shoqëria mund të ofrojë gjithashtu dhënie pensionesh dhe të themelojë dhe/ose menaxhojë Sipërmarrjet e Investimeve Kolektive bazuar në Ligjin nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Sipërmarrjet e Investimeve Kolektive".

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

13. AKTIVE JO MATERIALE

Lëvizjet në aktive jo materiale për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 janë detajuar si më poshtë:

Kosto	Software	Licensa	Totali
Teprica më 1 janar 2016	2,169,211	525,574	2,694,785
Shtesa	198,598	9,837	208,435
Nxjerrje jashtë përdorimi	(153,646)	(25,164)	(178,810)
Teprica më 31 dhjetor 2016	2,214,163	510,247	2,724,410
Teprica më 1 janar 2017	2,214,163	510,247	2,724,410
Shtesa	211,692	14,695	226,387
Nxjerrje jashtë përdorimi	(78,028)	(34,726)	(112,754)
Teprica më 31 dhjetor 2017	2,347,827	490,216	2,838,043
Amortizimi i akumuluar			
Teprica më 1 janar 2016	(822,622)	(288,059)	(1,110,681)
Amortizimi gjatë vitit	(220,818)	(31,824)	(252,642)
Nxjerrje jashtë përdorimi	153,609	25,164	178,773
Teprica më 31 dhjetor 2016	(889,831)	(294,719)	(1,184,550)
Teprica më 1 janar 2017	(889,831)	(294,719)	(1,184,550)
Amortizimi gjatë vitit	(240,208)	(39,761)	(279,969)
Nxjerrje jashtë përdorimi	37,598	34,431	72,029
Teprica më 31 dhjetor 2017	(1,092,441)	(300,049)	(1,392,490)
Teprica e mbetur neto:			
Më 1 janar 2017	1,324,332	215,528	1,539,860
Më 31 dhjetor 2017	1,255,386	190,167	1,445,553

Nuk ka asnjë aktiv jo material të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2017 (2016: asnjë)

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

14. NDËRTEZA DHE PAJISJE

Lëvizjet në ndërtesa dhe pajisje për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 janë detajuar si më poshtë:

	Toka dhe ndërtesa	Kompjuterat dhe ATM	Automjete	Punë në proces	Të tjera	Totali
Kosto						
Teprica më 1 janar 2016	1,445,917	2,362,682	313,879	8,901	627,485	4,758,864
Shtesa	115,912	179,943	66,281	112,530	73,194	547,860
Nxjerrje jashtë përdorimi	(119,478)	(59,813)	(51,800)	-	(96,913)	(328,004)
Transferim nga punime në proces	60,143	(753,581)	-	(102,901)	796,339	-
Teprica më 31 dhjetor 2016	1,502,494	1,729,231	328,360	18,530	1,400,105	4,978,720
Teprica më 1 janar 2017	1,502,494	1,729,231	328,360	18,530	1,400,105	4,978,720
Shtesa	389	108,493	4,408	121,125	25,788	260,203
Nxjerrje jashtë përdorimi	(51,062)	(123,294)	(58,253)	-	(147,517)	(380,126)
Transferim nga punime në proces	24,224	57,812	-	(104,244)	22,208	-
Teprica më 31 dhjetor 2017	1,476,045	1,772,242	274,515	35,411	1,300,584	4,858,797
Zhvlerësimi i akumuluar						
Teprica më 1 janar 2016	(659,658)	(1,809,069)	(224,128)	-	(506,005)	(3,198,860)
Zhvlerësimi gjatë vitit	(69,818)	(213,261)	(39,451)	-	(108,797)	(431,327)
Nxjerrje jashtë përdorimi	30,232	58,553	50,939	-	91,551	231,275
Transferim nga punime në proces	-	629,381	-	-	(629,381)	-
Teprica më 31 dhjetor 2016	(699,244)	(1,334,396)	(212,640)	-	(1,152,632)	(3,398,912)
Teprica më 1 janar 2017	(699,244)	(1,334,396)	(212,640)	-	(1,152,632)	(3,398,912)
Zhvlerësimi gjatë vitit	(70,525)	(166,562)	(31,766)	-	(78,889)	(347,742)
Nxjerrje jashtë përdorimi	30,201	122,170	55,689	-	143,605	351,665
Transferim nga punime në proces	-	-	-	-	-	-
Teprica më 31 dhjetor 2017	(739,568)	(1,378,788)	(188,717)	-	(1,087,916)	(3,394,989)
Teprica e mbetur neto:						
Më 31 dhjetor 2016	803,250	394,835	115,720	18,530	247,473	1,579,808
Më 31 dhjetor 2017	736,477	393,454	85,798	35,411	212,668	1,463,808

Nuk ka asnjë ndërtesë dhe pajisje të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2017 (2016: asnjë).

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000)

15. AKTIVE TË TJERA

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kolateral i riposeduar, neto	1,467,172	1,658,418
Shpenzime të parapaguara dhe të përlogaritura	222,430	169,508
Debitorë të tjerë, neto	223,312	125,912
Money gram	8,580	6,240
Totali	1,921,493	1,960,078

Kolaterali i zotëruar është i përbërë nga toka dhe ndërtesa të blera nga Banka në shlyerjen e kredive në vonesë. Banka pret ti shesë aktivet në të ardhmen e afërt. Pasuritë nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjatë të mbajtur për shitje, dhe klasifikohen si inventar në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Këto aktive njihen fillimisht me vlerën e drejtë kur blihen.

Kolateral i riposeduar, neto detajohet si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kolateral i riposeduar	1,738,570	1,901,467
Provigjoni për kolateralin i riposeduar	(271,398)	(243,049)
Kolateral i riposeduar, neto	1,467,172	1,658,418

Levizjet në provigjionet për kolateralin paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të vitit	243,049	180,978
Shpenzime provigjoni për kolaterale për periudhën	43,018	80,178
Rimarrje nga provigjoni nga kolaterale	(14,669)	(18,107)
Teprica në fund të vitit	271,398	243,049

Debitorë të tjerë, përfshin zërat e mëposhtëm:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Debitorë të tjerë	372,715	412,350
Provigjon për humbjet nga debitorë të tjerë	(149,403)	(286,438)
Debitorë të tjerë, neto	223,312	125,912

Lëvizja në provigjionet për debitorë të tjerë paraqitet si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të vitit	286,438	153,336
Provigjon për humbjet nga debitorë të tjerë	-	135,768
Rimarrje nga provigjoni për humbjet nga debitorët	(128,056)	-
Ndikimi i kursit të këmbimit	(8,979)	(2,666)
Teprica në fund të vitit	149,403	286,438

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017

(shumat në LEK '000)

16. DETYRIMET NDAJ BANKAVE DHE INSTITUCIONEVE FINANCIARE

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Llogari rrjedhëse		
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	1,620,657	649,979
Bankat dhe institucionet financiare jo-rezidente	19,988	36,456
	<u>1,640,645</u>	<u>686,435</u>
Depozita		
Bankat dhe institucionet financiare rezidente	2,861,100	3,638,946
Interesi i përllogaritur	523	4,027
	<u>2,861,623</u>	<u>3,642,973</u>
Totali	<u>4,502,268</u>	<u>4,329,408</u>

Normat e interesit vjetor për fondet e marra hua nga institucionet financiare variojnë nga 0.02% në 1.2% gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2017 (2016: -0.9 % në 0.2%).

17. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Llogari rrjedhëse	132,650,989	145,090,241
Depozita	64,926,527	77,942,762
Llogari të tjera	7,443,405	6,305,766
Totali	<u>205,020,921</u>	<u>229,338,769</u>

Normat vjetore të interesit të llogarive rrjedhëse dhe depozitave me afat të aplikuara gjatë periudhës nga 1 janar 2017 deri më 31 dhjetor 2017 për afate të ndryshme janë si më poshtë:

(në %)	Lek	USD	EUR
Llogari rrjedhëse	0.01-1.50	0.01-0.30	0.01-0.50
Depozita pa afat	0.05-1.50	0.01-0.50	0.05-0.50
Depozita me afat – 3 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 6 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 9 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 12 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 24 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 36 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 60 mujore	0.01	0.01	0.01

Normat vjetore të interesit të llogarive rrjedhëse dhe depozitave me afat të aplikuara gjatë periudhës nga 1 janar 2016 deri më 31 dhjetor 2016 për afate të ndryshme janë si më poshtë:

(në %)	Lek	USD	EUR
Llogari rrjedhëse	0.01-1.50	0.01-0.30	0.01-0.50
Depozita pa afat	0.05-1.50	0.01-0.50	0.05-0.50
Depozita me afat – 3 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 6 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 9 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 12 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 24 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 36 mujore	0.01	0.01	0.01
Depozita me afat – 60 mujore	0.01	0.01	0.01

17. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE (VAZHDIM)

Detyrimet ndaj klientëve sipas maturitetit dhe llojit të monedhës janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017			31 dhjetor 2016		
	Lek	Monedhë e huaj	Totali	Lek	Monedhë e huaj	Totali
Llogari rrjedhëse	63,548,412	69,102,497	132,650,909	66,303,116	78,786,875	145,089,991
Interesi i përllogaritur	24	56	80	188	62	250
	63,548,436	69,102,553	132,650,989	66,303,304	78,786,937	145,090,241
Depozita						
Pa afat	5,591,926	3,665,434	9,257,360	5,758,449	5,020,140	10,778,589
1 mujore - 3 mujore	380,000	32,257	412,257	150,000	49,917	199,917
3 mujore - 6 mujore	2,833,899	2,938,993	5,772,892	2,901,192	4,112,349	7,013,541
6 mujore - 12 mujore	3,417,077	2,683,854	6,100,931	3,789,957	3,823,274	7,613,231
12 mujore - 24 mujore	25,732,640	16,731,919	42,464,559	26,902,889	23,803,319	50,706,208
24 mujore - 36 mujore	479,060	125,262	604,322	622,228	346,546	968,774
36 mujore	132,418	35,123	167,541	117,106	45,145	162,251
60 mujore	74,319	62,530	136,849	109,921	352,921	462,842
Interesi i përllogaritur	7,607	2,209	9,816	20,048	17,361	37,409
	38,648,946	26,277,581	64,926,527	40,371,790	37,570,972	77,942,762
Llogari të tjera						
Llogari për garanci	2,718,678	3,221,094	5,939,772	2,147,141	2,760,516	4,907,657
Llogari joaktive të klientit	10,117	102	10,219	10,280	109	10,389
Llogari ceqesh	700	16,895	17,595	700	14,885	15,585
Të tjera	1,475,015	762	1,475,777	1,369,891	2,154	1,372,045
Interesi i përllogaritur	6	36	42	62	28	90
	4,204,516	3,238,889	7,443,405	3,528,074	2,777,692	6,305,766
Totali	106,401,898	98,619,023	205,020,921	110,203,168	119,135,601	229,338,769

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK '000)

18. DETYRIME TË TJERA

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kreditorë të tjerë	195,721	423,063
Shpenzime të përlllogaritura	197,350	215,086
Detyrime ndaj punonjësve	228,122	363,881
Tatim në burim i pagueshëm	41,623	38,424
Provigjoni për angazhime	21,140	42,573
Të ardhura të shtyra	25,350	79,387
Detyrime ndaj sigurimeve shoqërore	30,295	27,772
Provigjoni për çështje gjyqësore	26,248	24,940
Vlera e drejtë për instrumentet mbrojtës derivativ	-	13,576
Llogari të përkohshme në detyrime	1,276,826	1,001,551
TVSH e pagueshme	23,326	32,908
Totali	2,066,001	2,263,161

- Në “Kreditorë të tjerë” përfshihet një shumë prej 24,755 mijë Lek (2016: 34,017 mijë Lek), e cila përfaqëson furnitorë ende të papaguar.
- Llogaritë pezull përbëhen nga llogaritë e kleringut për kartat e debitit dhe të kreditit, pagesat dhe veprime të tjera. Në 31 dhjetor 2017, ka shumë pagesa të cilat data e mbërritjes së transfertës është e ndryshme nga data e shlyerjes.
- Provigjioni për angazhime paraqet zhvlerësim të angazhimeve të pakthyeshme dhe të paparashikuara. Lëvizjet në provigjionet për angazhime janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të vitit	42,573	25,602
Shpenzime provigjoni gjate vitit	925	37,137
Rimarrje provigjoni gjate vitit	(22,358)	(20,166)
Teprica në fund të vitit	21,140	42,573

Lëvizjet ne provigjionin për çështje gjyqësore jane si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Teprica në fillim të vitit	24,940	764,637
Shpenzime provigjoni gjate vitit	12,645	-
Kthim i provigjionit gjatë vitit	(10,378)	(101)
Perdorimi	(959)	(739,596)
Teprica në fund të vitit	26,248	24,940

19. BORXHI I VARUR

Gjatë 2013, Raiffeisen Bank International AG i akordoi Bankës Borxh të varur prej 50,000 mijë Euro. Borxhi ka një normë interesi prej 5.43% në vit (2016: 5.43% në vit) dhe maturohet në 30 gusht 2018. Borxhi renditet pas gjithë kreditorëve të tjerë në rast likuidimi.

Gjatë 2015, Raiffeisen Bank International AG i akordoi Bankës Borxh të varur prej 15,000 mijë Euro. Borxhi ka një normë interesi prej 4.8% në vit (2016: 4.8%) dhe maturohet në 28 qershor 2020. Borxhi renditet pas gjithë kreditorëve të tjerë në rast likuidimi.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

20. KAPITALI

Kapitali aksionar i Bankës është EUR 100,397,823 dhe përbëhet nga 7,000 aksione (2016: 7,000 aksione). I konvertuar në LEK kapitali aksionar i Bankës është LEK 14,178,593 mijë dhe vlera nominale e konvertuar në LEK e çdo aksioni është LEK 2,025,513 (2016: LEK 14,178,593 mijë i përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale LEK 2,025,513 secili).

Konvertimi i kapitalit nga LEK në EUR është bërë me miratimin e Asamblesë së Përgjithshme të Aksionerëve të Bankës të datës 25 janar 2016.

21. REZERVA TË TJERA

Rezerva e përgjithshme është krijuar nga fitimi pas tatimit, sipas ligjit Nr. 9901, më datë 14 Prill 2008, "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare" dhe vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë Nr. 51, më datë 22 prill 1999.

22. TË ARDHURA NGA INTERESAT

Të ardhurat nga interesat sipas kategorisë janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Hua dhe paradhënie klientëve	5,358,274	5,814,347
Investime në letra me vlerë	1,985,153	2,243,047
Depozita bankare	(92,852)	(143,980)
Totali	7,250,575	7,913,414

Të ardhurat nga interesi përfshijnë 69,801 mijë Lek (2016: 70,351 mijë) të ardhura nga interesi, të njohura në huatë e zhvlerësuar.

23. SHPENZIME PËR INTERESA

Shpenzimet për interesat sipas kategorisë janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Klientët	(219,634)	(74,260)
Marrëveshje të riblerjes	-	339
Bankat	507,765	522,338
Totali	288,131	448,417

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

24. TË ARDHURA NGA TARIFA DHE KOMISIONE

Tarifat dhe komisionet e përfituara përbëhen nga si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Transfertat e fondeve	2,036,321	1,661,798
Aktiviteti huadhënës dhe i garancive	158,533	219,232
Shërbime të tjera bankare	505,797	374,758
Totali	2,700,651	2,255,788

25. SHPENZIME PËR KOMISIONE

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Transfertat e fondeve	493,950	430,100
Aktiviteti huadhënës dhe i garancive	28,235	46,448
Shërbime të tjera bankare	149,853	53,064
Totali	672,038	529,612

26. TË ARDHURA NETO NGA TREGTIMI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Të ardhura nga veprimet me letrat me vlerë	33,551	1,584,719
Fitime nga kursi i këmbimit	125,919	68,153
Fitim/(humbje) nga instrumentat mbrojtës	13,576	(7,706)
Totali	173,046	1,645,166

27. TË ARDHURA/(SHPENZIME) TË TJERA OPERATIVE NETO

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Të ardhura të tjera	984,859	104,549
Shpenzime të tjera	(499,764)	(480,184)
Totali	485,095	(375,635)

Të ardhura të tjera përfshijnë të ardhurat nga proceset gjyqësore të fituara ndaj autoritetit tatimor në shumën prej 725,464 mijë Lek. Më 31 dhjetor 2016, Banka është përfshirë në çështje gjyqësore me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve lidhur me një raport kontrolli tatimor kryer nga kjo e fundit gjatë vitit 2013. Totali i detyrimeve dhe gjobave për tu paguar nga Banka rezultoi në 673 mijë Lek. Gjatë shkurt 2016, Banka e ka shlyer të gjithë detyrimin. Taksat e tjera janë kundërshtuar nga Banka në Gjykatën e Shkallës së Parë të Tiranës bazuar në Ligjin nr. 9920 "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë". Çështja është dërguar në Gjykatën e Apelit dhe është fituar nga Banka përmes ekzekutimit të vendimit nr. 3561(86-2017-3720) të datës 18 korrik 2017.

Pjesa tjetër e të ardhurave të tjera përfshinë rimarrjen e provigjoneve të debitorëve në shumën prej 128,056 mijë dhe të ardhura nga viti i kaluar në vlerën 16,108 mijë lekë (2016: 2,130 mijë Lek) dhe të ardhurat nga shitja e pronave të Bankës prej 97,363 mijë Lek (2016: 63,416 mijë Lek). Shpenzime të tjera përfshijnë tatimin në burim në shumën 11,299 mijë Lek (2016: 986 mijë Lek) dhe shpenzime në provigjionin e debitorëve të tjerë në vlerën 12,644 mijë Lek (2016: 135,768 mijë Lek).

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017

(shumat në LEK'000)

28. PRIMI I SIGURIMIT TË DEPOZITAVE

Bazuar në ligjin nr. 53/2014 datë 22.05.2002 mbi “Mbi sigurimin e depozitave”, i ndryshuar, bankat detyrohen të përlogaritin dhe paguajnë primin për sigurimin e depozitave në tremujore. Primi tremujor i sigurimit është 0,125 për qind e mesatares aritmetike të shumës të depozitave të siguruara, që janë të regjistruara në bankë në ditën e fundit të çdo muaji të tremujorit të mëparshëm. Depozitat sigurohen dhe kompensohen në masën 100 për qind, por në çdo rast jo më shumë se 2,500,000 Lek pavarësisht numrit të depozitave apo llojit të monedhës të tyre (2016: 2,500,000 Lek).

29. SHPENZIME PERSONELI

Shpenzimet për personelin përbëhen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Pagat	2,007,334	2,206,232
Sigurimet shoqërore	214,462	224,945
Kosto të tjera të personelit	48,397	55,311
Totali	2,270,193	2,486,488

30. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e përgjithshme administrative në vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 përmban shpenzimet e mëposhtme:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Shpenzime për zyrat me qera	574,487	636,936
Shpenzime për mirëmbajtje IT	588,598	646,366
Shpenzime marketingu dhe sponsorizime	205,765	284,482
Tarifa konsulence dhe ligjore	340,726	371,668
Shpenzime të ndryshme administrative	235,655	326,432
Shpenzime për makinat	43,143	57,562
Shpenzime për furnizimet e zyrave	24,960	47,370
Shpenzime për komunikim	24,854	34,372
Shpenzime udhëtimi	30,121	39,394
Shpenzime trajnimi personelit	35,698	36,139
Shpenzime sigurie	21,969	11,787
Totali	2,125,976	2,492,508

Në “Tarifa konsulence dhe ligjore” përfshihet edhe tarifa e manaxhimit, që arrin në shifrën 219,520 mijë Lek në 2017 (2016: 177,464 mijë Lek).

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

31. TATIMI MBI FITIMIN

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri matet me 15% (2016: 15%) të fitimit të tatueshëm.

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Tatimi aktual	-	-
Tatim fitimi i shtyrë	8,933	5,486
Shpenzimi i vitit për tatim fitimin	8,933	5,486

Më poshtë paraqitet rakordimi i tatimit i llogaritur me normën e aplikueshme të tatimit me fitimin kontabël.

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor			
	Norma efektive e taksës	2017	Norma efektive e taksës	2016
Fitimi para tatimit		4,468,888		(4,445,155)
<i>Tatimi mbi fitimi kontabël i llogaritur me</i>	15%	670,333	0%	-
<i>Përdorimi i humbjeve të mbartura nga vitet e kaluara</i>		(717,938)		
Shpenzime të pazbritshme	0%	12,735	0%	(4,930)
Të ardhura të patatueshme	0%	83	0%	(1,242)
Tatimi nga periudhat e kaluara				-
Tatimi mbi fitimin		-	-	-

Pozicionet e paqarta të aspektit tatimor të Bankës rivlerësohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi të ardhurat që përcaktohen nga drejtimi si më të mundshme se nuk do të rezultojnë në tatime shtesë në qoftë se pozicionet do të sfidohen nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose priten të miratohen në fund të periudhës së raportimit, dhe në ndonjë vendim gjyqësor apo vendimeve të tjera për çështje të tilla. Detyrimet për penalitetet, interesin dhe taksa të ndryshme nga tatimi mbi të ardhurat njihen në bazë të vlerësimit më të mirë të drejtimit për shpenzimin e kërkuar për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR

(a) Të përgjithshme

Funksioni i administrimit të rrezikut brenda Bankës zhvillohet në respekt të rrezikut financiar dhe operacional. Risku financiar përbëhet nga rreziku i tregut (duke përfshirë riskut e monedhës, rrezikun e normës së interesit dhe rrezikun e çmimeve të tjera), rrezikun e kreditimit dhe rrezikun e likuiditetit. Objektivat kryesorë të funksionit të drejtimit të riskut janë vendosja e kufijve të riskut dhe më pas sigurimi që një ekspozim ndaj risqeve është brenda këtyre kufijve. Risku operacional Funksionet operative të menaxhimit të riskut kanë për qëllim për të siguruar funksionimin e duhur të politikave dhe procedurave të brendshme, për të minimizuar rreziqet operacionale.

Bordi Drejtues ka përgjegjësi për themelimin dhe vëzhgimin e strukturës së administrimit të rrezikut. Bordi ka themeluar Komitetin e Aktiveve dhe Detyrimeve (ALCO) dhe Komitetin e Kredisë së Bankës, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut. Bordi i Komiteteve përbëhet nga anëtarë ekzekutiv dhe jo-ekzekutiv dhe raportojnë rregullisht tek Bordi Drejtues.

Politikat e administrimit të rrezikut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet e hasura nga Banka, për të vendosur kufizime dhe kontrole dhe për të monitoruar zbatimin e këtyre kontroleve. Politikat e administrimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet, produktet dhe shërbimet e tregut. Banka, nëpërmjet trajnimeve, standardeve dhe procedurave drejtuese, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin çdo punonjës do të kuptojë rolin dhe detyrimet përkatëse.

Komiteti i Kontrollit është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut dhe për të vlerësuar mjaftueshmërinë e strukturës së administrimit të rrezikut në lidhje me rreziqet e hasura nga Banka. Komiteti i Kontrollit mbështetet nga Kontrolli i brendshëm i Bankës për të kryer funksionet e veta. Kontrolli i brendshëm vëzhgon në mënyrë të rregullt politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut dhe raporton rezultatet e vëzhgimeve tek Komiteti i Kontrollit.

(b) Rreziku i kreditimit

Banka merr përsipër ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë i cili është rreziku i humbjes financiare nëse klienti, apo pala e instrumentit financiar, nuk arrin të përmbushë detyrimet kontraktuale që rrjedhin nga detyrimi. Ky rrezik vjen kryesisht si rezultat i kredidhënies apo transakcione të tjera me palë prej të cilave rrjedhin aktive financiare.

Për qëllime raportimi të administrimit të kredisë, Banka konsideron të gjitha elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (si rreziku që rrjedh nga vetë klienti, pozicioni gjeografik dhe sektori).

Për qëllime të administrimit të rrezikut, rreziku i kredisë nga letrat me vlerë të tregtueshme trajtohet në mënyrë të pavarur, por raportohet si një komponent i ekspozimit të rrezikut të tregut.

Administrimi i rrezikut të kreditimit

Bordi i drejtuesve ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut tek Komiteti i Kreditimit të Bankës. Një divizion i veçantë i administrimit të rrezikut të kreditimit, i cili raporton te Komiteti i Kreditimit, është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë duke përfshirë:

- Formulimin e politikave të kreditimit duke u konsultuar me njësitë e biznesit, duke mbuluar kërkesat për kolateral, përcaktimin e rrezikut dhe raportimin, procedurat ligjore dhe të dokumentimit, si dhe përputhshmërinë me ligjet dhe rregulloret në fuqi.
- Themelimin e strukturës autorizuese për aprovimin dhe rinovimin e faciliteteve të kredisë. Komiteti i Kreditimit ose Bordi Drejtues i Bankës ka në dorë kufizimet për sa i përket autorizimeve të ndryshme.
- Mbikëqyrjen dhe vlerësimin e rrezikut të kreditimit. Komiteti i Kreditimit të Bankës vlerëson të gjitha ekspozimet ndaj rrezikut të kreditimit të cilat e kalojnë kufirin e vendosur, përpara se facilitetet të jenë të angazhuara ndaj klientëve nga njësitë përkatëse të biznesit. Rinovimet dhe rishikimet e faciliteteve janë subjekt i të njëjtit proces rishikimi

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rreziku i kreditimit (vazhdim)

- Të kufizojë ekspozimin ndaj palëve, zonave gjeografike dhe industrive (për huatë dhe parapagimet) dhe sipas, bandën e klasifikimit të kredive dhe nivelin e kreditimit të institucionit financiar, likuiditetin e tregut dhe ndaj shteteve të ndryshme (për investimet në letra me vlerë).
- Zhvillimin dhe përdorimin e sistemit të vlerësimit të rrezikut të Bankës në mënyrë që të kategorizojë ekspozimin në bazë të shkallës së rrezikut të humbjeve financiare, dhe të fokusojë Drejtimin në rreziqet aktuale të Bankës. Sistemi i kategorizimit të rrezikut përdoret për të përcaktuar se kur duhet të krijohen fonde për zhvlerësime të mundshme kundrejt ekspozimeve specifike ndaj rrezikut të kreditimit. Sistemi aktual i kategorizimit të rrezikut konsiston prej dhjetë kategorish, të cilat reflektojnë shkallën e rrezikut të mospagimit dhe disponibilitetin e kolateraleve, ose lehtësime të tjera të rrezikut të kreditimit. Përgjegjësia për të caktuar nivelet e rrezikut është e niveleve që aprovojnë kredinë. Kategoritë e rrezikut janë subjekt i vëzhgimeve nga Divizioni i Administrimit të Rrezikut të Kreditimit të Bankës.
- Monitorimin e zbatimit të kufijve të aprovuar të ekspozimit nga njësitë e biznesit, duke përfshirë dhe ato për industrinë e zgjedhura, rrezikut të vendit dhe llojeve të produkteve. Divizioni i Administrimit të Rrezikut të Kredisë merr dhe shqyrton rregullisht raporte mbi cilësinë e kreditimit dhe ndërmerr veprime përkatëse korrigjuese.
- Sigurimin e këshillave, udhëzimeve dhe aftësi të specializuara njësisive të biznesit për të zhvilluar praktikat më të mira për administrimin e rrezikut të kreditimit në të gjithë Bankën.

Çdo njësi biznesi duhet të zbatojë politikat dhe procedurat e Bankës për administrimin e rrezikut të kreditimit. Kontrolli i brendshëm kryen në mënyrë të rregullt kontrole ndaj njësisive të biznesit dhe Divizionit të Administrimit të Rrezikut të Kredisë.

Ekspozimi maksimal i Bankës ndaj rrezikut të kredisë është reflektuar në vlerat kontabël të aktiveve financiare në pasqyrë e pozicionit financiar. Për garancitë dhe angazhimet për të zgjeruar kredinë, ekspozimi maksimal ndaj riskut të kredisë është shuma e angazhimit. Referojuni shënimit 10. Rreziku i kreditit zbutet nga kolateralit dhe përmirësime të tjera të kredisë siç paraqitet në shënimin 10.

Banka strukturon nivelet e riskut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur limite në shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës, apo grupe huamarrësish, dhe për segmentet gjeografike dhe të industrisë. Kufijtë në nivelin e rrezikut të kredisë nga produkti dhe të sektorit të industrisë janë miratuar rregullisht nga drejtimi. Rreziqet të tilla monitorohen mbi baza të përtëritshme dhe janë subjekt i një rishikimi vjetor, apo më të shpeshtë.

Departamenti i kredisë së Bankës rishikon analizën e maturitetit të së tepricës së kredisë dhe ndjek balancat në vonesë. Menaxhimi, pra, e konsideron të përshtatshëm paraqitjen e maturitetit dhe informacione të tjera në lidhje me rrezikun e kredisë të paraqitura në shënimet shpjeguese 8,9,10.

Kërkesat për kredi të ngritura nga menaxherët përkatës të marrëdhënieve me klientët i kalohen në të komisionit përkatës të kredisë për miratimin e kufirit të kredisë. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë administrohet, pjesërisht me marrjen e kolateraleve dhe garancive të korporatave dhe personale. Për të monitoruar ekspozimet e rrezikut të kreditit, raportet e rregullta janë të prodhuara nga zyrtarët e departamentit të kredisë në bazë të një analize të strukturuar duke u fokusuar në biznesin e konsumatorit dhe performancën financiare. Çdo ekspozimi i rëndësishëm për klientët me përkeqësimin kreditore i raportohen dhe rishikohen nga Bordi i Drejtorëve dhe Komiteti i Kredisë së Bankës. Banka përdor vlerësime të brendshme të formalizuara të kredisë për të monitoruar ekspozimin ndaj riskut të kredisë. Drejtimi i monitoron dhe ndjek balancat në vonesë.

Rreziku i kredisë për zërat jashtë bilancit përcaktohet si mundësia për mbajtjen e një humbje si rezultat i dështimit i një pale tjetër për një instrument financiar për të kryer në përputhje me kontratën. Grupi përdor politikat e njëjta të kredisë në marrjen e detyrimeve të kushtëzuara siç bën për instrumenteve financiare në bilanc, të krijuara përmes miratimeve të kreditit, kufijve të kontrollit të riskut dhe procedurave të monitorimit.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut

Banka merr përsipër ekspozime të rrezikut të tregut. Rreziqet e tregut lindin nga pozicionet e hapura në : (a) monedha, (b) normat e interesit dhe (c) produktet e të kapitalit të gjithë të cilat janë të ekspozuar ndaj lëvizjeve të përgjithshme dhe specifike të tregut. Drejtimi vendos limite në vlerën e rrezikut që mund të jenë të pranueshme. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasjeje nuk i ndalon humbjet jashtë këtyre kufijve në rast të lëvizjeve të mëdha të tregut. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të manaxhojë dhe kontrollojë që ekspozimi ndaj rrezikut të tregut të jetë brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Administrimi i rrezikut të tregut

Banka e ndan ekspozimin ndaj rrezikut të tregut në portofole të tregtueshme dhe jo të tregtueshme. Portofolet e tregtueshme përfshijnë pozicione që lindin nga lëvizjet e tregut bashkë me aktivet dhe detyrimet financiare që drejtohen mbi bazën e vlerës së drejtë.

Autoriteti i përgjithshëm për rrezikun e tregut i është dhënë ALCO-s. Departamenti i Rrezikut të Bankës është përgjegjës për zhvillimin e politikave të detajuara të manaxhimit të rrezikut (subjekt ndaj rishikimit dhe aprovimit nga ALCO) dhe për mbikqyrjen ditore të zbatimit të tyre. Banka është e ekspozuar ndaj ndikimeve të ndryshmeve në kurset e këmbimit në pozicionin financiar dhe flukseve të parave. Mjeti parësor i përdorur për matjen dhe kontrollin e rrezikut të tregut brenda portofolit të tregtueshëm të Bankës është vlera me rrezik (VaR). VaR i rrezikut një portofoli të tregtueshëm është humbja e vlerësuar që do të shfaqet në një portofol gjatë një periudhe të caktuar kohe (periudha e mbajtjes) si rrjedhojë e lëvizjeve të pafavorshme të tregut me një probabilitet të specifikuar (niveli i besueshmërisë)

Ekspozimi ndaj rrezikut të kursit të këmbimit

Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për shkak të transaksioneve në monedhë të huaj. Duke qënë se Banka i prezanton pasqyrat e saj financiare të veçanta në Lek, pasqyrat e veçanta financiare të Bankës ndikohen nga lëvizjet e kursit të këmbimit ndërmjet Lek-ut dhe monedhave të tjera. Bordi i Drejtorëve vendos limitet e niveleve të ekspozimit për të dyja pozicionet; brenda ditës dhe gjatë natës "overnight", të cilat monitorohen çdo ditë nga Thesari dhe Zyra e ndërmjetme.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**(c) Rreziku i tregut (vazhdim)**

Tabela e mëposhtme përmbledh ekspozimin e Bankës ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për periudhën e raportimit:

	31 dhjetor 2017			31 dhjetor 2016		
	Aktive financiare monetare	Pasive financiare monetare	Pozicioni neto	Aktive financiare monetare	Pasive financiare monetare	Pozicioni neto
Lek	118,613,586	108,730,954	9,882,632	119,643,016	113,411,360	6,231,656
US Dollars	14,463,880	14,569,075	(105,195)	20,368,136	15,431,666	4,936,470
Euro	102,002,332	87,557,323	14,445,009	116,251,586	106,267,761	9,983,825
Të tjera	7,984,953	7,831,966	152,987	7,610,378	7,522,966	87,412
Totali	243,064,751	218,689,318	24,375,433	263,873,116	242,633,753	21,239,363

Banka gjithashtu përgatit rregullisht testime stresi për të matur ndikimin e ekspozimit ndaj rrezikut të kursit të këmbimit të monedhës së huaj. Tabela e mëposhtme paraqet ndjeshmërinë e fitimit ose humbjes për ndryshime të arsyeshme të mundshme në kurset e këmbimit të aplikuar në fund të periudhës raportuese në krahasim me monedhën e paraqitjes, me variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar:

<i>Në mijë Lek</i>	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
	Ndikimi ne fitim / humbje	Ndikimi ne fitim / humbje
US Dollar vlerësim me 10% (2016: vlerësim me 10%)	(9,934)	(2,531)
US Dollar zhvlerësim me 10% (2016: zhvlerësim me 10%)	9,934	2,531
Euro vlerësim me 10% (2016: vlerësim me 10%)	1,442,943	1,352,459
Euro zhvlerësim me 10% (2016: zhvlerësim me 10%)	(1,442,943)	(1,352,459)
Te tjera vlerësim me 10% (2016: vlerësim me 10%)	22,046	6,415
Te tjera zhvlerësim me 10% (2016: zhvlerësim me 10%)	(22,046)	(6,415)

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**(c) Rreziku i tregut (vazhdim)***Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit*

Grupi merr përsipër ekspozimin ndaj efekteve të luhatjeve në nivelet ekzistuese të normave të interesit të tregut në pozicionin e saj financiar dhe flukseve të parasë. Marzhet e interesit mund të rritet si rezultat i ndryshimeve të tilla, por mund të zvogëlojë ose të krijojë humbje në rast se lëvizje të papritura të lindin. Rreziku i normës së interesit menaxhohet kryesisht nëpërmjet diferencat midis normave të interesit të monitorimit dhe duke pasur limite paraprakisht të miratuara për grupe “reprising”. ALCO është organi që monitoron zbatimin eith këtyre kufijve dhe ndihmohet nga administrimin e rrezikut në veprimtarinë e saj e ditë-për-ditë e monitorimit.

Administrimi i rrezikut të normave të interesit mbështetet edhe nga monitorimi i ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve të Bankës ndaj skenarëve të ndryshëm të interesave standard dhe jo standard. Skenarët standard, të cilët merren në konsideratë në mënyrë të rregullt, përfshijnë 200 pika bazë (pb) rënie ose ngritje paralele në të gjitha normat e brendshme të kthimit. Më poshtë është paraqitur analiza e ndjeshmërisë ndaj rënies dhe ngritjes së normës së interesit (duke marrë parasysh që nuk ka lëvizje asimetrike në normën e kthimit dhe një pozicion financiar konstant).

Nëse normat e interesit të rriten me 200 pikë bazë, me të gjithë variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar, të ardhurat në rrezik për vitin 2017 janë llogaritur në shumën e (112,283) mijë lekë.

Nëse normat e interesit të ulen me 200 pikë bazë, me të gjithë variablat e tjerë të mbajtur të pandryshuar, të ardhurat në rrezik për vitin 2017 janë llogaritur në shumën e (1,977,153) mijë lekë.

31 dhjetor 2017

	Skenari deri në një vit	
	200 bp Rritje	200 bp Rënie
Ndikimi në fitim/(humbje)	(112,283)	(1,977,153)

31 dhjetor 2016

	Skenari deri në një vit	
	200 bp Rritje	200 bp Rënie
Ndikimi në fitim/(humbje)	1,750,612	(2,222,872)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit manaxhohet nga departamenti i Thesarit, i cili përdor investimet në letra me vlerë, huatë dhe depozitat ndaj bankave për të manaxhuar ekspozimin total të Bankës nga aktivitetet e saj tregtuese dhe jo-tregtuese.

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Më poshtë paraqitet një përmbledhje e analizës së rëqimit të normave të interesit të Bankës:

Aktivet	31 dhjetor 2017					
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Pa specifikuar	Totali
Paraja dhe ekuivalentet e saj	51,068,176	-	-	-	-	51,068,176
Shuma të kushtëzuara	19,467,731	-	-	-	-	19,467,731
Investime të tregtueshme	-	941,392	208	432	6,884,062	7,826,094
Investime të mbajtura deri në maturim	1,294,490	1,613,412	14,106,342	13,614,836	42,119,595	72,748,675
Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes	-	-	-	-	2,485,514	2,485,514
Hua dhe paradhënie për klientët	14,143,227	11,504,662	18,186,273	46,196,946	5,222,595	90,032,753
Aktive të tjera	8,580	-	-	-	-	8,580
Totali	85,982,204	14,059,466	32,292,823	59,812,214	56,711,766	243,637,523
Detyrimet						
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,502,268	-	-	-	-	4,502,268
Detyrime ndaj klientëve	156,276,026	9,747,842	8,193,432	30,209,834	593,787	205,020,921
Detyrime te tjera	2,066,001	-	-	-	-	2,066,001
Borxhi i varur	-	-	-	-	8,820,852	8,820,852
Totali	162,844,295	9,747,842	8,193,432	30,209,834	9,414,639	220,410,042
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2017	(76,862,091)	4,311,624	24,099,391	29,602,380	47,297,127	23,227,481

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Aktivet	31 dhjetor 2016						
	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	Totali
Paraja dhe ekuivalentet e saj	57,042,059	-	-	-	-	-	57,042,059
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	-	-	21,628,345
Investime të tregtueshme	30	1,729,253	1,641,805	746,283	10,081,604	-	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	16,152,996	4,574,205	11,376,216	17,260,653	28,449,260	-	77,813,330
Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes	-	-	-	-	2,528,780	-	2,528,780
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	19,132,241	16,064,071	18,753,908	37,894,561	5,740,753	(6,923,907)	90,661,627
Aktive të tjera, neto	6,241	-	-	-	-	-	6,241
Totali	113,961,912	22,367,529	31,771,929	55,901,497	46,800,397	(6,923,907)	263,879,357
Detyrimet							
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,329,408	-	-	-	-	-	4,329,408
Detyrime ndaj klientëve	170,436,850	12,040,910	9,145,104	36,792,210	923,695	-	229,338,769
Borxhi i varur	-	-	-	-	8,965,577	-	8,965,577
Totali	174,766,258	12,040,910	9,145,104	36,792,210	9,889,272	-	242,633,754
Pozicioni neto më 31 dhjetor 2016	(60,804,346)	10,326,619	22,626,825	19,109,287	36,911,125	(6,923,907)	21,245,603

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka nuk do të jetë në gjendje të shlyejë detyrimet e saj financiare në kohën e duhur. Banka është e ekspozuar në kërkesa ditore nga burimet e saj të disponueshme të parasë nga depozitat një ditore, llogaritë rrjedhëse, depozitat e maturuara, shtesat e kredive, garancitë dhe kërkesa të tjera për shlyerje në para të instrumentave derivateve.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit.

Qëndrimi i Bankës në administrimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo të rrezikojë të dëmtojë emrin e saj.

Departamenti i Thesarit merr informacion nga njësitë e tjera për sa i përket rrezikut të aktiveve dhe detyrimeve financiare dhe rrjedhjeve të ardhshme të parave, që rezultojnë nga aktivitetet e ardhshme të projektuara. Në bazë të këtij informacioni, Departamenti i Thesarit mban një portofol me aktive afatshkurtra likuide, i përbërë kryesisht nga letra me vlerë me afat të shkurtër, hua dhe paradhënie ndaj bankave të tjera, dhe facilitete të tjera ndërbankare, për të siguruar një nivel të mjaftueshëm likuiditeti të Bankës. Kërkesat e njësitë të biznesit për likuiditet plotësohen nga Departamenti i Thesarit, i cili jep hua afat-shkurtra dhe afat-gjata për të mbuluar ndryshimet afat-shkurtra dhe për financimet afat-gjata.

Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe testohet në mënyrë të rregullt nëpërmjet skenarëve të ndryshëm që mbulojnë kushte normale dhe të pafavorshme të tregut. Të gjitha politikat dhe procedurat janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve nga ALCO.

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet rrjedhjet e paaktualizuara të parave të detyrimeve financiare të Bankës dhe angazhimeve të panjohura të huave në bazë të maturitetit, më të hershëm kontraktual. Rrjedhjet e pritshme të parave nga këto instrumenta variojnë shumë nga kjo analizë. Për shembull, depozitat pa afat të klientëve pritet të kenë një gjendje të qëndrueshme ose në rritje dhe angazhimet e panjohura të huave nuk priten të përdoren menjëherë. Shumat e paraqitura në tabelën e mëposhtme përfaqësojnë vlerat e paaktualizuara bazuar në flukset monetare kontraktuale.

Maturitetet kontraktuale të aktiveve dhe detyrimeve financiar.

	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	Totali
Aktive							31 dhjetor 2017
Paraja dhe ekuivalentet e saj	51,068,176	-	-	-	-	-	51,068,176
Shuma të kushtëzuara	19,467,731	-	-	-	-	-	19,467,731
Investime të tregtueshme	-	941,392	208	432	6,884,062	-	7,826,094
Investime të mbajtura deri në maturim	1,294,490	1,613,412	14,106,342	13,614,836	42,119,595	-	72,748,675
Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes	-	-	-	-	2,485,514	-	2,485,514
Hua dhe paradhënie klientëve, neto	53,375,511	2,381,634	3,145,276	5,792,186	47,015,446	(13,015,386)	98,694,667
Aktive të tjera, neto	8,580	-	-	-	-	-	8,580
Totali	125,214,488	4,936,438	17,251,826	19,407,454	98,504,617	(13,015,386)	252,299,437
Detyrime							
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,502,268	-	-	-	-	-	4,502,268
Detyrime ndaj klientëve	156,104,450	9,919,598	8,193,898	30,212,378	595,817	-	205,026,142
Detyrime të tjera	2,066,001	-	-	-	-	-	2,066,001
Borxhi i varur	-	-	-	6,895,437	2,249,234	-	9,144,671
Totali	162,672,720	9,919,598	8,193,898	37,107,815	2,845,051	-	220,739,082
Garanci dhe Angazhime	3,011,892	5,130,064	2,575,023	3,928,035	8,243,771	-	22,888,785
Rreziku i likuiditetit në 31 dhjetor 2017	(34,446,340)	146,904	11,632,951	(13,772,326)	103,903,337	(13,015,386)	54,449,140
Kumulative	(34,446,340)	(34,299,436)	(22,666,485)	(36,438,811)	67,464,526	54,449,140	-

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 muaj deri në 12 muaj	Mbi 1 vit	Pa specifikuar	31 dhjetor 2016
Aktive							
Paraja dhe ekuivalentet e saj	57,042,059	-	-	-	-	-	57,042,059
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	-	-	21,628,345
Investime të tregueshme	30	1,729,253	1,641,805	746,283	10,081,604	-	14,198,975
Investime të mbajtura deri në maturim	16,152,996	4,574,205	11,376,216	17,260,653	28,449,260	-	77,813,330
Investime të mbajtura me vlerën e drejtë përmes fitim humbjes	-	-	-	-	2,528,780	-	2,528,780
Hua dhe paradhënie klientëve, neto	61,357,344	2,088,886	3,372,212	5,751,236	46,541,035	(19,446,098)	99,664,615
Aktive të tjera, neto	6,241	-	-	-	-	-	6,241
Totali	156,187,015	8,392,344	16,390,233	23,758,172	87,600,679	(19,446,098)	272,882,345
Detyrimet							
Detyrime ndaj institucioneve financiare	4,329,408	-	-	-	-	-	4,329,408
Detyrime ndaj klientëve	170,314,392	12,200,230	8,942,118	37,002,521	927,154	-	229,386,415
Detyrime të tjera	2,263,161	-	-	-	-	-	2,263,161
Borxhi i varur	-	-	-	461,202	9,287,323	-	9,748,525
Totali	176,906,961	12,200,230	8,942,118	37,463,723	10,214,477	-	245,727,509
Garanci dhe Angazhime	1,955,130	3,705,018	2,599,321	5,456,213	8,728,289	-	22,443,971
Rreziku i likuiditetit në 31 dhjetor 2016	(18,764,816)	(102,868)	10,047,436	(8,249,338)	86,114,491	(19,446,098)	49,598,807
Kumulative	(18,764,816)	(18,867,684)	(8,820,248)	(17,069,586)	69,044,905	49,598,807	-

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(e) Rreziku Operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjes së drejtpërdrejtë apo të tërthortë, që vjen si rezultat i nje sërë shkaqesh të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Bankës, dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziqet e kreditimit, tregut dhe likuiditetit, të tilla si ato që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregulluese si edhe nga standardet përgjithësisht të pranura të sjelljes korporative. Rreziqet operative lindin si pasojë e të gjithë operacioneve të Bankës dhe shqyrtohen nga të gjitha njësitë e biznesit.

Objektivi i Bankës është të manaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës me kosto efektive, si edhe të shmangë procedurat e kontrollit të cilat kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Përgjegjësia parësore për zhvillimin dhe zbatimin e kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional i caktohet Drejtimit të Lartë për çdo njësi biznesi. Kjo përgjegjësi mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme të Bankës për manaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesa për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesa për bashkërendimin dhe monitorimin e transaksioneve
- përputhja me kërkesat ligjore dhe rregulative
- dokumentim i kontrolleve dhe i procedurave
- kërkesa për vlerësimin periodik të rreziqeve operationale të analizuara dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuar
- kërkesa për raportimin e humbjeve operationale dhe veprimit rregullues të propozuar
- zhvillimi i planeve rastësore
- trajnim dhe zhvillim profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zvogëlim i rrezikut, duke përfshirë sigurim në rastet kur është efektiv.

Pajtimi me standardet e Bankës mbështetet nga një program kontrollesh periodike të ndërmarra nga Kontrolli i Brendshëm. Rezultatet e kontrolleve të bëra nga Kontrolli i Brendshëm diskutohen së bashku me Manaxhimin e njësisë së biznesit me të cilën lidhen, me përmbledhjet e dorëzuara Komitetit të Kontrollit dhe Drejtimit të Lartë të Bankës.

33. ADMINISTRIMI I KAPITALIT

Objektivat e Grupit për menaxhimin e kapitalit janë (i) të jetë në përputhje me kërkesat e kapitalit të vendosura nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) për të ruaj aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi.

Kapitali rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, përveç masave të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori Shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSh"), e cila përfundimisht përcakton kapitalin ligjor që kërkohet për përforcimin e biznesit të saj. Rregullorja "Mbi mjaftueshmërinë e kapitalit" është nxjerrë në vijim të Ligjit No. 8269 datë 23 dhjetor 1997 "Mbi Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligji Bankar i Republikës së Shqipërisë".

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me aktivet me rrezik dhe zërat jashtë bilancit, të shprehur në përqindje. Minimumi i kërkuar nga Banka e Shqipërisë për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit është 12%.

Raporti i modifikuar i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit bazë mbi aktivet me rrezik të ponderuar dhe zërat jashtë bilancit, të shprehur në përqindje. Norma minimale e modifikuar e mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

33. ADMINISTRIMI I KAPITALIT (VAZHDIM)**Aktivitet e Ponderuara për Rrezik**

Aktivitet ponderohen në përputhje me kategoritë e gjera të rrezikut kombëtar, të cilave i caktohet një peshë rreziku në përputhje me sasinë e kapitalit të pashlyer që është i nevojshëm për mbështetjen e tyre. Aplikohen pesë kategori të ponderimit të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull instrumentat e tregut të parasë kanë një peshë zero në rrezik që do të thotë që për mbajtjen e këtyre aktiveve nuk nevojitet kapital. Aktivitet afatgjata materiale mbajnë një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështeten nga një kapital i njëjtë me 12% të vlerës kontabël. Krediti jashtë bilancit, që lidhet me angazhimet, gjithashtu merret në konsideratë. Me pas, sasinë ponderohen me rrezikun duke përdorur të njëjtën përqindje si për aktivitet në bilanc.

	<u>31 dhjetor 2017</u>	<u>31 dhjetor 2016</u>
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	113,542,427	132,878,245
Kapitali rregullator	23,269,457	21,886,120
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	20.49%	16.47%

Politika e Bankës është që të mbajë një bazë të fortë kapitali të tillë që të mbajë besueshmërinë e investitorit, kreditorit dhe tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Impakti i nivelit të kapitalit në kthimet për aksion njihet gjithashtu dhe Banka njih nevojën për të mbajtur një balancë ndërmjet kthimeve më të larta të mundshme nëpërmjet levave financiare dhe avantazheve të sigurisë që vijnë nga një pozicion më i qëndrueshëm dhe i favorshëm i kapitalit. Banka dhe operacionet e saj rregullative kanë qenë në përputhje me të gjitha kërkesat e kapitalit të vendosura nga jashtë gjatë të gjithë periudhës.

34. ANGAZHIME DHE DETYRIME TE MUNDSHME

Gjatë rrjedhës normale të biznesit, Banka mund të jetë e përfshirë në pretendime ligjore ose veprime të palëve të treta. Në bazë të mendimit të manaxhimit të Bankës, përfundimi final në lidhje me këto çështje nuk do të ketë një efekt mbi pozicionin financiar të veçantë të Bankës, ose nuk do të sjellë ndryshime në aktive.

		<u>31 dhjetor 2017</u>		<u>31 dhjetor 2016</u>
	Lek	Monedhë e huaj	Totali	Totali
<i>Detyrime të mundshme</i>				
Garanci bankare të lëshuara	1,614,960	6,533,217	8,148,177	8,043,303
Letër kredi	-	1,576,604	1,576,604	1,906,145
Linja të papërdorura krediti	4,148,703	9,015,301	13,164,004	12,494,523
Totali	5,763,663	17,125,122	22,888,785	22,443,971

Pjesa më e madhe e garancive bankare dhe letër kredive të mësipërme janë për periudha kohore më pak se një vit dhe kanë si kolateral depozitat e bllokuara të klientëve.

Angazhimet për qiratë e zakonshme operative

Banka ka hyrë në angazhime të pakthyeshme qiraje të zakonshme operative për Drejtorinë e Përgjithshme dhe degët. Angazhime të tilla më 31 dhjetor 2017 dhe 31 dhjetor 2016 janë si më poshtë:

	<u>31 dhjetor 2017</u>	<u>31 dhjetor 2016</u>
Jo më vonë se 1 vit	205,282	336,286
Më vonë se 1 vit dhe jo më vonë se 5 vjet	622,532	769,681
Totali	827,814	1,105,967

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

35. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE

Matjet e vlerës së drejtë analizohen nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë si më poshtë:

(i) niveli parë janë një matje me çmime të kuotuarra (të parregulluara) në tregje aktive për aktive ose detyrime të njëjta, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknika të vlerësimit me të gjitha inputet materiale të vëzhgueshme për aktivin ose pasivin në mënyrë të drejtpërdrejtë (që është, si çmimet) ose indirekt (domethënë, rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) të nivelit të tre matjet janë vlerësimet jo të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme në treg (pra, jo të inputeve vëzhgueshme). Drejtimi aplikon gjykimin në kategorizimin e instrumenteve financiare duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë. Nëse matja e një vlere të drejtë përdor të dhëna të vëzhgueshme që kërkojnë rregullim të rëndësishëm, ajo matje është matje e Niveli 3. Rëndësia e një inputi vlerësimi vlerësohet kundrejt matjen e vlerës së drejtë në tërësinë e tij. Matjet e përsëritura të vlerës së drejtë janë ata që standarde të kontabilitetit kërkojnë ose lejojnë në pasqyrën e pozicionit financiar në fund të çdo periudhe raportuese. Vlerat e drejta të analizuara nga niveli në hierarkinë e vlerës së drejtë dhe vlerat kontabël të aktiveve jo të matura me vlerën e drejtë janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017			Totali
	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	
Hua dhe paradhenie me bankat	-	28,699,610	7,919,790	36,619,400
Hua dhe paradhënie për klientët	-	-	90,032,753	90,032,753
Letrat me vlerë të tregëtueshme	-	7,826,094	-	7,826,094
Letrat me vlerë të tjera të destinuarra për shitje përmes fitim/ humbjes	-	2,485,514	-	2,485,514
Investime të mbajtura në maturim	-	73,065,406	-	73,065,406
Detyrime nga bankat	-	6,167	4,496,101	4,502,268
Depozita nga klientët	-	-	205,004,758	205,004,758
Huaja e varur	-	8,820,852	-	8,820,852
Garanci dhe angazhime	-	2,676,015	20,212,770	22,888,785

	31 dhjetor 2016			Totali
	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	
Hua dhe paradhenie me bankat	-	15,298,756	18,191,621	33,490,377
Hua dhe paradhënie për klientët	-	-	90,661,627	90,661,627
Letrat me vlerë të tregëtueshme	-	14,198,975	-	14,198,975
Letrat me vlerë të tjera të destinuarra për shitje përmes fitim/ humbjes	-	2,528,780	-	2,528,780
Investime të mbajtura në maturim	-	78,090,902	-	78,090,902
Detyrime nga bankat	-	22,616	4,306,792	4,329,408
Depozita nga klientët	-	-	229,325,224	229,325,224
Huaja e varur	-	8,965,577	-	8,965,577
Garanci dhe angazhime	-	131,824	22,312,147	22,443,971

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

35. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshin depozita ndërmjet bankave dhe mjete të tjera në procesin e arkëtimit. Duke qënë se këto balanca kanë afat të shkurtër dhe janë me norma interesi të ndryshueshme, vlera e drejtë e tyre është pothuajse e barabartë me vlerën kontabël.

Investimet në letrat me vlerë

Investimet në letrat me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverive dhe korporatave. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e rrjedhjeve të aktualizuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur.

Hua dhe paradhënie klientëve

Vlera e drejtë e huave dhe paradhënive bazohet në transaksionet e hapura të tregut, kur është e mundur. Kur këto transaksione nuk janë të disponueshme, vlera e drejtë vlerësohet duke përdorur modele vlerësimi, siç janë teknikat e aktualizimit të flukseve të parasë. Të dhënat e përfshira në teknikat e vlerësimit përfshijnë, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për kreditë e zhvlerësuara që kanë kolateral, vlera e drejtë matet në bazë të vlerës së kolateralit në fjalë. Për të përmirësuar saktësinë e përlogaritjes së vlerësimit për kreditë tregtare dhe bizneseve të vogla, kreditë janë grupuar në portofole me karakteristika të ngjashme në rastet kur është e mundur.

Portofoli i huave të Bankës ka një vlerë të drejtë përafërsisht të ngjashme me vlerën e tyre kontabël për shkak të afatit të shkurtër ose normave të interesit të afërta me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolit të huave është subjekt i rënimëve brenda një viti.

Detyrime nga/ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Vlera e drejtë e huave dhe paradhënive ndaj bankave dhe institucioneve financiare është pothuajse e ngjashme me vlerën e tyre të mbartur për shkak të afatit të shkurtër ose normave të interesit të përafërta me normat e tregut.

Depozita nga klientët

Vlera e drejtë e depozitave me maturim të papërcaktuar, të cilat përfshijnë depozitat që mbartin interes, është shuma e pagueshme me kërkesë.

Borxhi i varur

Vlera e drejtë e borxhit të varur ka një vlerë totale drejtë të ngjashme me vlerën e tij kontabël për shkak të normës së interesit themelor të cilat përafrohen me normat e tregut.

Garancitë dhe angazhimet

Vlera e drejtë e garancive dhe angazhimeve është e barabartë me vlerën e tyre bartëse për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër ose të normës bazë e interesit e cila përafrohet me normat e tregut.

35. VLERA E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Ndjeshmeria e majes me vlerën e drejtë

Teknika e vlerësimit, inputet e përdorura në majjen e vlerës së drejtë për majte te nivelit 2 dhe ndjeshmërinë e lidhur me ndryshimet e arsyeshme të mundshme në këto inpute në 31 dhjetor 2017 janë si vijon:

	Vlera e drejtë	Vlerësimi teknik	Inputet e përdorura	Varianca e inputeve (mesatarja e ponderuar)	Ndjeshmëria ndaj vlerës së drejtë	Ndjeshmëria ndaj vlerës së drejtë
<i>Në mijë Lek</i>						
Aktive financiare të matura me vlerën e drejtë						
<i>Letra me vlerë të tregtueshme</i>						
Bono thesari shqiptare	918	Flukse monetare të aktualizuara [FMA]	Kurba e interesave të bonove të thesarit	1.33 % - 4.99%	+1% /-1%	0.1
Obligacione qeveritare shqiptare	7,825,176	Flukse monetare të aktualizuara [FMA]	Kurba e interesave të bonove të thesarit	1.33 % - 4.99%	+1% /-1%	
<i>Letra të tjera me vlerë të matura nëpërmjet fitimit ose humbjes</i>						
Obligacione qeveritare shqiptare	2,485,514	Flukse monetare të aktualizuara [FMA]	Kurba e interesave të bonove të thesarit	1.33 % - 4.99%	+1% /-1%	3,240
						(2,078)
						2,081

35. VLERË E DREJTË E AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Teknika e vlerësimit, inputet e përdorura në matjen e vlerës së drejtë për majte te nivelit 2 dhe ndjeshmërinë e lidhur me ndryshimet e arsyeshme të mundshme në këto inpute në 31 dhjetor 2016 janë si vijon:

Në mijë Lek	Vlera e drejtë	Vlerësimi teknik	Inputet e përdorura	Varianca e inputeve		Ndjeshmëria ndaj vlerës së drejtë
				(mesatarja e ponderuar)	Ndryshimi i arsyeshëm	
Aktive financiare të matura me vlerën e drejtë						
<i>Letra me vlerë të tregtueshme</i>						
Bono thesari shqiptare	89,718	Flukse monetare të aktualizuara [FMA]	Kurba e interesave të bonove të thesarit	1.39 % - 5.70%	+1% /-1%	29
Obligacione qeveritare shqiptare	14,106,796	FMA	Kurba e interesave të obligacioneve qeveritare	1.39 % - 5.70%	+1% /-1%	6,006
<i>Letra të tjera me vlerë të matura nëpërmjet fitimit ose humbjes</i>						
Obligacione qeveritare shqiptare	2,528,780	FMA	Kurba e interesave të obligacioneve qeveritare	1.39 % - 5.70%	+1% /-1%	3,129

Tabelat e mësipërme zbulojnë ndjeshmërinë ndaj inputeve vlerësimit për aktive financiare, nëse ndryshimi i një ose më shumë nga inputet jo të vëzhgueshme për të reflektuar në mënyrë të arsyeshme supozime alternative të mundshme, do të ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme vlerën e drejtë. Për këtë qëllim, rëndësia është gjykuar në lidhje me fitimin ose humbjen, dhe totalit të aktiveve.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

36. PARAQITJA E INSTRUMENTAVE FINANCIARË SIPAS KATEGORISË SË MATJES

Për qëllime matjeje, SNK 39 "Instrumentat financiare: Njohja dhe Matja", i klasifikon aktivet financiare në kategoritë e mëposhtme: (a) hua dhe paradhënie; (b) aktive financiare të mbajtura për shitje; (c) aktive financiare të mbajtura në maturim dhe (d) aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet llogarive të fitim humbjes ("FVTPL"). Aktivet financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet llogarive të fitim humbjes ndahen në dy kategori: (i) aktive të destinuara si të tilla që në njohje dhe (ii) ato të klasifikuara të mbajtura për tregtim. Qeraja financiare është një kategori më vete. Tabela e mëposhtme paraqet aktivet financiare sipas këtyre kategorive të matjes në 31 dhjetor 2017:

	Hua dhe paradhënie	Investime të mbajtura për shitje	Investime të mbajtura për tregtim	Investime të mbajtura në maturim	Totali
Aktivët					
Paraja dhe ekuivalentët e saj	51,068,176	-	-	-	51,068,176
Shuma të kushtëzuara	19,467,731	-	-	-	19,467,731
Investime të mbajtura për tregtim	-	-	7,826,094	-	7,826,094
Investime të mbajtura për shitje	-	2,485,514	-	-	2,485,514
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	72,748,675	72,748,675
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	90,032,753	-	-	-	90,032,753
Total Aktive financiare	160,568,660	2,485,514	7,826,094	72,748,675	243,628,943

Tabela e mëposhtme paraqet aktivet financiare sipas këtyre kategorive të matjes në 31 dhjetor 2016:

	Hua dhe paradhënie	Investime të mbajtura për shitje	Investime të mbajtura për tregtim	Investime të mbajtura në maturim	Totali
Aktivët					
Paraja dhe ekuivalentët e saj	57,042,059	-	-	-	57,042,059
Shuma të kushtëzuara	21,628,345	-	-	-	21,628,345
Investime të mbajtura për tregtim	-	-	14,198,975	-	14,198,975
Investime të mbajtura për shitje	-	2,528,780	-	-	2,528,780
Investime të mbajtura deri në maturim	-	-	-	77,813,330	77,813,330
Hua dhe paradhënie për klientët, neto	90,661,627	-	-	-	90,661,627
Total Aktive financiare	169,332,031	2,528,780	14,198,975	77,813,330	263,873,116

Në 31 dhjetor 2017 and 31 dhjetor 2016, të gjitha detyrimet financiare të Bankës përveç derivativeve mbahen me vlerë të mbetur.

RAIFFEISEN BANK SH.A.

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare të veçanta për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017
(shumat në LEK'000)

37. TRANSAKSIONE ME PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen në përgjithësi të jenë të lidhura në qoftë se palët janë nën kontroll të përbashkët, ose njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose mund të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale. Kur konsiderohet çdo marrëdhënie ndërmjet palëve, vëmendje i kushtohet përmbajtjes së marrëdhënies dhe jo thjesht formës ligjore. Transaksionet me palët e lidhura përbëhen nga transaksione me Raiffeisen International AG, Raiffeisen Zentralbank Österreich Aktiengesellschaft (RZB AG), me filialet e Bankës, me drejtorët dhe me zyrtarët ekzekutivë. Vlera agregate e transaksioneve të kryera dhe gjendjet pezull me palët e lidhura janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Kërkesa nga		
Shoqëri të lidhura	20,882,340	23,570,468
Personeli kryesor drejtues	156,079	158,415
Totali i aktiveve	21,038,419	23,728,883
Detyrimet ndaj		
Shoqëri të lidhura	8,884,123	9,059,028
Personeli kryesor drejtues	117,010	112,043
Totali i detyrimeve	9,001,133	9,171,071
	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2016
Të ardhurat nga interesi, neto		
Shoqëri të lidhura	(368,000)	(464,739)
Shpenzime komisioni, neto		
Shoqëri të lidhura	(157,484)	(180,837)
Shpenzime administrative		
Shoqëri të lidhura	(428,725)	(470,537)
Pagat, rroga dhe shpërblimet		
Personeli kryesor drejtues	(242,409)	(237,037)
Totali	(1,196,618)	(1,353,150)

Vlera agregate e detyrimeve të mundshme të Bankës ndaj shoqërive të lidhura është 4,350,584 mijë Lek më 31 dhjetor 2017 (31 dhjetor 2016: 2,003,508 mijë Lek) dhe përfaqëson garanci bankare, letra të kredisë dhe angazhime të lëshuara.

38. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Nuk ka ngjarje të tjera të rëndësishme pas datës së raportimit, të cilat kërkojnë rregullim apo paraqitje në pasqyrat e veçanta financiare.